

RÖCK GYULA
JÉZUS MEGKÍSÉRTÉSE

TANULMÁNY

A mi
imádott Urunk és Istenünk
a
JÉZUS KRISZTUS
örök és elmulthatatlan dicsőségére!

Ajánlva
makfalvi DÓSA ZOLTÁN
úrnak
tiszteletem és szeretetem jeléül.

TARTALOM

I.

A Szentírásról...

A bűnökről.

A kísértésekről.

A kétféle ember.

Kétféle lelkiesség.

A kétféle világ.

A pusztában.

II.

Nemcsak kenyérrel...

Ne kísértsd a te Uradat...

Távozz tőlem Sátán...

S angyalok jövének...

III.

Töredékek – tartozékok.

MOTTO:

Eljött a Sátán sötét feketén,
Hogy megtanítsa, miként legyek én
Világmegváltó.

– Ime tudásom, nézd a köveket!
Csinálj belőlük pénzt és kenyeret!

Nem! – szoltam nyiltan, – pénz s kenyér kevés!
Előbb lélek kell, nem kenyér, se pénz,
Az Isten lelke...

...Itt megremegett,
Szikrázott, lángolt, aztán – semmi lett...

II.

S most jött az Ur, jött fénylőn, fehérén,
Lábnyma lángolt, fénylett az égen.
S megállt, szolt békén: Lelket, lelket adj!
S ki lelket szomjaz, enni-inni kap!...

I.

A Szentírásról...

Két szent fogalommal találkozunk az életben, egyik a vallás, a másik a hit. Hit és vallás, kettő, Mennyire kettő, mutatja az, hogy *lehet valakinek vallása anélkül, hogy hite volna és fordítva is: lehet valakinek hite, anélkül, hogy vallása – gyülekezeti formája – lenne.* Az emberiség – legalább is a kereszténység – általában valamely vallásba tartozik s mondhatni vallása mindenkinek van. Ellenben ha megnézzük a lelkük mélyén rejlő világnézetüket az embereknek, azt látjuk, hogy hitük alig van. Nem is lehet, hiszen a hithez, illetve a szentírásismeretekhez szükséges lelki, világnézeti és égi – azaz misztikus és mágikus – dolgokról szóló irodalmat nem is ismerik. Megelégszenek a világ mulandóságaival: politikával, tudománnyal, regényekkel, színházzal, mozival – óh és mi szörnyű! egymással: átlag az átlaggal, mert – társaságbeli... Pedig nem így kellene, hanem úgy, hogy a sok világi időtöltés helyett, forditanánk némi időt és pénzt lelki tanulmányokra is, mert nem fog az Isten bennünket addig üdvözíteni, amíg mi magunk is nem készítjük elő magunkat az üdvösségre. Avagy csak nem gondoljuk, hogy a mennyek országa oly siralmas világ, ahova ezt a minden lelkiségnélküli tömeget csak úgy bebocsátják?... Akkor az is egy ilyen „égi-föld” volna s az ember csöbörből vödörbe kerülne! Nem! *Oda mássá kell lennünk úgy ismeretben, azaz világnézetünkben, mint erkölcsiségünkben.* Milyenné? Majd meglátjuk később, de annyit már is, hogy *hivővé és igazságossá!* Nem hihet azonban az, aki hitét nem mélyítette el, aki a hitbeliekben, itt nem teológiai irányok, – katolikus, protestáns, zsidó, mohamedán stb. – ismeretét értem, hanem a Szentírás mélységeinek az ismeretét, – nem mélyült el, azaz nem tájékozódott. Tanulás nélkül az égi dolgokat sem ismerhetjük meg. Csak míg a világi dolgok megismerését érzékelés útján nyerjük, addig az égi, a szellemiek megismerését gondolkodás útján.

* * *

A megismerésnek ugyanis, több formája van: 1. érzékelés, 2. gondolkodás, 3. intuíció, 4. ekstázis.

Van, aki csak az első, a primitív fok ismeretkörében él s csak azt hiszi, amit lát, vagy hall: *érzékeli*. Ezekben még nincs kifejlődve az elvont logikai képesség, minélfogva hinni, sőt következtetni se tudnak. *Vakok és süketek mindazokra, amik érzékelésük körén kívül, akár alul, akár felül – vannak*. Ezek azok a bizonyos emberek, akik látva nem látnak, hallva nem hallanak, azaz néznek, de nem látnak, hallanak, de nem értenek...

A másik, a *gondolkodó* típus már túl lát a tapasztalás körén s éles logikájával azt látja, ami láthatatlan s azt hallja, ami hallhatatlan amazoknak. Ezek a tényből a tényezőkre – ez fontos! – tudnak következtetni... Ezek már kinőttek a tömegből, ha még nem is nőttek be a kiválók, a választottak sorába.

A harmadik, az *intuicióval* megáldott emberek csoportja. Ezek már a logikán túl is „érzékelnék”... Megérik a helyest, ráéreznek az igazságra, belelátanak a forma mélyén rejlő lényegbe: intuitívek. Ezek a sorok között is olvasnak s minden nyitott könyv, minden egy élő rádió nekik, mely égi üzeneteket közvetít az Isten szent és örök munkáiból és törvényeiből. Ezt a képességet nem lehet megszerezni, sem kiiskolázni, ezzel születni kell. Akinek nem adatott, az itt, e földön soha se szerzi meg! Ezért nevetséges dolog az emberiséget iskoláik szerint osztályozni, mert vannak tanult tudatlanok és tanulatlan bölcsek is... Aszerint mennyi bennük az isteni rész: a lélek...

A negyedik csoport, – amit a tudatlanok beteges állapotnak szeretnének beállítani, – már túl esik minden emberi mérték és érték határán. Ezt át kell élni. Itt csak annyit jegyzünk meg, hogy az ekstázisnak több fajtája van: természetes és természetfeletti, de ezeknek is különféle a fokozata, kisebb-nagyobb fokú elragadtatás. A természetes csoportjába tartozik Kelet ekstázisa, a hipnózis, autoszuggesszió, stb. Ugy is mondhatnánk erőszakos, erőltetett, akaratlan szerzett ekstázisok. – A másik csoportba tartozik Nyugat szentjeinek az elragadtatása. Nem akarják, imáik, vágyódásuk, istenszeretetük, lelkesülésük – s nem közönyük – folyamánya, mondhatni érzésviláguk kirobbanása s nyilván égi kezek leereszkedése folytán lesznek elragadtatva. Első, Kelet, a *mágia*, – emezek, Nyugat a *misztika* erővilágába tartoznak. Ezen elragadtottak közül nem egy úgy Keleten, mint Nyugaton nemcsak érzéki öntudatát és érzékenységet veszti el, – égethetik s nem érzi, vágthatják s nem vérzik, stb. – hanem nem egy felemelkedik a levegőbe, vagy egyik helyről a másikra elragadtatik. Szerintük – *elragadtatásuk alatt – más megismerő képességgel rendelkeznek, mintegy az idő és tér felett állnak, idő és tér nélkül gondolkodnak* s ezért látják a multat és jövőt: egyben, egy örök jelenben. Ezeknek mintegy kinyílik a túlvilág s úgy látnak, hallanak és élnek ott, mint itt elragadtatásuk alatt. Ezek közé tartoznak a médiumok is, csak nem a természetfeletti, hanem a természetes ekstázis csoportjába.

Ezeket kell tudni, mielőtt Jézus megkísértésébe elmerülnénk, mert másként – a misztika és mágia ismerete nélkül – nem tudjuk valószínűsíteni s ennélfogva hinni sem az Ur megkísértésével járó misztikus jelenségeket.

Említettük, hogy a szellemi világot nem érzékeljük, hanem gondoljuk, azaz következtetjük a logikánkkal. Ezzel szemben az anyagi világot nem gondoljuk, hanem érzékeljük érzékeinkkel. Mindkét esetben a lélek tapasztal és gondol, de egyikben inkább, másikban kevésbé, aszerint, hogy mennyire ura, vagy mennyire rabszolgája a lélek a testnek. *A lélek az, amely megismer, de mennél jobban belekötődik, beleérzékiesedik a testbe, annál kevésbé gondol hanem inkább csak érzékeli*, mert az érzékek túlfejlődése, vagyis az érzékiség uralma, a lelkiség rovására megy. Itt a titka a régiek előtt ismert, de a modern (?) ember előtt elrejtett aszketika (és az igazi vegetarianizmus) titkainak. Mennél inkább felszabadul a lélek a testiség minden iránya és formája – szerelem, falás, ingyencség, iszákosság, dohány, stb. – alól, annál szabadabb,

aktívabb, szemléltetőképesebb lesz a lélek, s megnyílik előtte mindegyre jobban az a világ is, mely mások – a testi ember – elől elvan zárva. Ide, ebbe a lelkiismeretlenség vonalába, semmiféle tanultsággal nem lehet felküzdeni magunkat, ide lélek, lelkiesség, átszellemülés kell, amit megszerezhet pap is, hívő is, tudós is, tudatlan is, de nem az ész, hanem a szív, nem a tapasztalás, hanem az elgondolás, illetve elmélyülés által. Ez a lélek képessége és a lélek világa...

De van-e lélek? – vethetik ellen. Ez olyan, mintha a vak azt kérdezné: vannak-e színek, vagy a süket: van-e zenekari hangverseny?... Van, de részedre nincs... Én látom s hallom, de te nem láthatod s nem hallhatod, mert egyéni képességeid fókán felül vannak... Van lélek, érezhető, látható, intuitív ismerhető, de csak annak, aki már lát és hall, aki az érzékiség vakságát és süketiségét részben, vagy egészben legyőzte, mert *amíg a lélek az érzékiség kábulatában – részszégyében – fekszik, addig – akár az ittas ember – képtelen bizonyos – szerviéletlen felüli – lelkiéletre: lelkiállításra, hallásra, az intuitív beleérzésre.* Ezért kell ide nem csak bemagolt tudás, hanem józan ész és szív is, mely ráérez, megérez, beleérez és mintegy összhangosít a logikával. Ugyanis az ész és szív, illetve értelem és érzelem, akár csak a fény és meleg kell, hogy együttjárjon. Akinek – bármily nagy tudós lehet észre – nincs értelmisége mellett érzelmisége is kellően kifejlődve, olyan mint a hideg téli fény, melyben mi sem terem... De az is, akinek meg *csak szíve* van ész nélkül, olyan mint a fény nélküli éjszakai meleg... Ebben sem terem meg semmi tökéletesen... Ész és szív nem ok nélkül adatott. S minden tanár, pap, szülő eltévesztette a nevelést, ha az ésszel párhuzamban a szív nemesítésére is nem fordítanak ugyanennyi energiát, mint az ész élesítésére. Logika és etika az elengedhetetlen előfeltétele az igazi, égi bölcsességnek és szeretetnek. Ezek nélkül a Szentírás misztikus részeihez nem közeledhetünk.

Végül, ha képtelenség a lélekben hinni, úgy még nagyobb képtelenség abban hinni, hogy nincs lélek, vagyis a „semmiben”, no mert az anyag, a test és az egész világrendszer végső mivoltában s elemzésében – semmi... Pusztá energia, melynek ha nincs szelleme, lelke, ura, azaz Istene, mind képtelen erő, mint formálódhat rendszerbe és szervezetbe, mint amilyen az atom, a test, a mindenség? *Könnyebb hinni a lélek és Isten létében, mint a nemlétükben azoknak, kik már az érzékelés határán túl látnak...*

Aki egyszer magába tekintett s megpróbálta keresni önmagát: ki vagyok én, hol vagyok én, lábam, kezem, fejem stb. ez mind nem az az én, amely én vagyok, mely gondol s akar... mely nem lehet a test, mert – kivált a felsőbbrendű embernél – annyiszor szemben áll ez a titkos és lelkiismeretes én a testtel, hogy egynek mondani e kettőt képtelenebb, mint kettőnek állítani. Képtelenség, hogy mindazt a sok rendkívüliséget, bölcsességet, következetességet, amit akár a mi szervezetünk, a test, akár a világ mint test végez, csak mint egy gép végezné... *Ennyire „ésszerűen” (?) hinni – ésszerűtlenség már...*

Arra pedig ne hivatkozzunk, hogy ez tudományos világnézet, *mert tudományos világnézet – a világnézet igazi: elvont s nem reális értelmezését véve – nincs.* Mert minden tudományosnak reklámozott világnézet is csak egyéni, emberi, mivel sem a tudomány, sem a filozófia, sem a teológia nem tudott s nem tud behatolni a minden világnézet örök alapját képező legnagyobb kérdések mélyére: az okozatok első Okának a megismerésébe, legyen az az első Ok, akár Isten, akár a Világ, akár a Semmi... Képességeink felett álló kérdések ezek, amit jelenlegi képességeinkkel nem tudunk elérni... Mert – Kain szerint –

- Az ég magasát mérheti madár?
- A tenger mélyét vízi kis bogár?
- Mérheti ember Isten dolgait?
- ...Nagy gát az elme – nagy kapocs a – hit...

Csak elméletek között válogathatunk s akkor is hiszünk, mikor tagadunk! Amint Lucifer mondja végső küzdelmeiben:

... – Nem láttam tovább,
Csupán amennyi felszint a világ
Kitárt előttem – Alfa?... Omega?...
– Nem lesz agyamnak elég szó soha!
Mert bármióta áll is a világ,
Csak kezdet ízű, ha volt kezdete.
S akármi nagy mult van e perc megett,
Elférne még ott millió meg egy
Múló öröklét, ilyen pillanat,
Amely pedig csak egy kis röpke nap
A kezdet s vég közt. – Csak egy röpke perc,
Mit végtelennek csak dőre nevez,
De látom én! – a végtelen nem ez!...
Nem! Nem! – Hanem... Ah! – ...Nem érthetem!
Megbillenek, ha érintgetem.
Bármint tagadjam is a létedet,
Az lesz az Isten, kit-mit képzelek
A lét okának... Tagadjam... Higgyem...
Az oksor végén – ott áll... az Isten! (Teremtés.)

* * *

Végig menve a tudomány, filozófia, a teológia minden útvesztői és szakadárságain, azt látjuk, hogy utunk végső határállomása a – misztika... S itt e téren csak egy, a Szentírás – illetve Jézus adhat valamit s hinni kezdünk majd végül hiszünk Neki... S elhisszük mindazt is, amit nem tudunk átérződni, vagy kellően, logikailag megindokolni.

* * *

De az evangéliumok – mondják – nem hitelesek? S vajon a filozófia – eltekintve sokféle ellentétes irányától – vagy a tudomány hiteles? Nem-e nyeli el egyik újabb elmélet a másik régebbit? Nem-e ellentétes elméletek küzdenek a tudomány minden területén, a jogon, régi és új világrendek köpenye alatt, – a teológián, régi és új világnézetek mögött, az orvostudományban, természetes és mesterséges gyógyászat terén, a filozófián, Isten-világlélek eredete, léte és lénye körül? *Hol a hiteles? Az egész világ apokrif, de van egy logikai és van egy intuitív képességünk, amellyel ki tudjuk választani, hogy a sok apokrif közül, melyik az Örökigazságé...*

Az evangéliumok tárgyalása előtt fel kell említeni, hogy a Szentírást négyféle megvilágításban kell adni. Egyik a *historiai*, mely csak a történelmi részeket adja. Másik az *etikai*, mely az erkölcsi követelményeket tárgyalja. Harmadik a *teológiai*, mely a hit elvont anyagát ismerteti. Negyedik a *misztikus*, amelynek tárgyába tartozik Jézus megkisértése is a sok más evangéliumi anyag közül.

Aki a Szentírásnak ezt – a misztikus – anyagát nem ismeri és nem hiszi, az mondhatni vak keresztény, vagy hitetlen keresztény, de semmi esetre se igazi keresztény...

Éppen a misztikus részek azok, amelyek Jézus Krisztust – az Ácsfiának látszó Istenfiát – igazi mivoltában ismertetik s épp ezért az egész hit alapja a Szentírás misztikus értelme és része.

A bűnökről.

Az emberiség sorsa valami titokzatos, felsőbbrendű lények uralma alatt áll, akik a nagy mindenséget is uralják, s mégis az ember helyzete kétségbeejtően *árva*: azt sem tudja miért van ideteremtve, s miért csak ilyen, szörnyen gyarlónak... Látja, hogy van felette Valaki, – de mintha nem törődne vele, mondják egyesek. Léte – ha személyes, ha személytelen, – letagadhatatlan, de a látszólagos nemtörődőmsége is.

Más megoldást itt nem lehet feltételezni, mint azt, hogy megbántottuk és magunkra hagyott mert, amíg megteremtettségünk, egész külső és belső berendezettségünk – testünk és világunk – csodásan bölcs és tökéletes, – addig magunkraagyatottságunk kétségbeejtő. Már pedig az lehetetlen, hogy ilyen bölcs lény, ki ilyen tökéletes és csodálatos berendezettsége dolgokat teremtett, ok nélkül magára hagyja teremtményeit.

A vallások szerint *nem is ok nélkül* hagyott el, sőt nem is ő hagyott el hanem *elszakadtunk tőle*: helyette más tanítást és irányt követve jutottunk ide, a paradicsomi boldogságból a siralomvölgyi keservek közé. Ott valahol, szellemi világunkban, elszakadtunk s ő elengedett minket a *tapasztalások* útján...

Elszakadásunk három nagy motívumon épült fel, – Istennel, a teremtményekkel és önmagunkkal való bűnökön, melyek a hiúság, önzés és érzékiség büntanába tartoznak.

1. Isten helyett énünket tettük szemléletünk tárgyává és túlzó törekvésünkben végül Istenné – és nem Isten képmásává – akartunk lenni. S ezzel eltávolodtunk, végül elszakadtunk Istentől. Ez a *hiúság* a gőg, a pártütés bűne. A megtérés módja az önmagunktól való elfordulás – Isten felé. A visszatérés feltétele: Szeresd a te Uradat Istenedet teljes szívedből, teljes elmédből és teljes lelkedből.

2. A teremtmények – vagyis a testvéri közösség és igazság – helyett az ént, vagyis önmagunkat, önérdekeinket tettük szemléletünk s követésünk tárgyává, s ezzel eltávolodunk egymástól. Ez az önzés bűne. A megtérés módja az önmagunktól való elfordulás a teremtmények felé. A visszatérés feltétele: Szeresd felebarátodat, mint önmagadat.

3. Énünk igaz volta, – a lélek helyett, – a test örömeit kerestük és szolgáltuk, miáltal istenképmásság helyett állatképmássá – állattá – kezdtünk lenni. Ez az érzékiség bűne. A megtérés módja a testiségtől való elfordulás a lelkeség felé. A visszatérés feltétele: Ne paráználkodj.

Mindhárom bűnnek az oka, mindig az „én”, azaz önmagunk előtérbe helyezése volt. A hiúság veszélye, hogy istenné akarsz végül lenni, az érzékiség veszélye, hogy állattá kezdel lenni. Mindkettő szélsőség, és se ez, se az nem lehetsz, mivel *embernek* kell lenned, az Isten és állat közé rendelt lénynek.

E három főbűnt, – mely minden más bűnöknek első oka, vagy célja, – ha közelebbről nézzük, azt látjuk, hogy:

A hiúság merevvé tesz és mások előtt nevetségessé.

Az önzés mogorvává és mások előtt gyűlöletessé tesz.

Az érzékiség tunyává és mások előtt utálatossá tesz.

Másként nézve:

A hiúság oly önhitté és önimádóvá tesz idővel, hogy még az isteni törvényekkel is szembe állít, azaz Istennel.

Az önzés békétlenséget és háborúságokat hozva nemcsak megbontja a testvériséget, hanem ellenségekké teszi a lelkeket.

Az érzékiség nemcsak elsorvasztja isteni képességeinket, hanem egyben felerősíti bennünk ama állati természetet, mely mindegyre távolabb visz úgy Istentől, mint önmaguk igazi mivoltától is.

Ezekkel szemben, aki hiúság helyett alázatos, – önzés helyett önzetlen, – érzékiség helyett tiszta életű lesz, nemcsak a tisztelet, de a szeretet tárgyává is lesz.

Amíg e három főbűn a világot pokollá, addig annak megfelelő három erény, a világot paradicsommá változtatja át. Ezért, akik eme három főbűnnek nem állják útját, azok az annak megfelelő világába, akik a három főerénynek a tulajdonosai, azok az azoknak megfelelő világba, – vagyis egyik a pokolba, másik a paradicsomba jut. Mert természetünké lett vágyaink visznek tova bennünket az örökkévaló jók, vagy rosszak felé, s csak azokon a bűnökön tudunk uralkodni, amelyeket nem engedtünk természetünké, csak gyarlóságunkká lenni...

Akik Jézus Krisztus megkísértésének eme három motivumát átgondolják, azok megértik, hogy miért szükséges a bűnök kerülése, illetve a krisztusi út, az erények követése.

Lássuk majd a megkísértés anyagát is, hogy annak mélységeit felérthessük.

A kísértésekről.

Minden embernek van egy erénye, melyben erős és egy gyarló oldala melyben gyenge. Egyik hiú, de nem érzéki, másik érzéki s nem hiú, aszerint, hogy mi inkább, testi, vagy lelki ember?

A testi embert a testiségek kísértik, míg a kevésbe testi, mondjuk szellemi embert inkább a hiúság, a siker vágya. Annyi bizonyos, hogy mennél tökéletesebbé lesz az ember, annál kevésbé hat rá a kísértés, sőt végül nem kísérhető. Illetve meg lehet kísérteni, – mint látjuk Jézust is megkísértette az ördög – de nem fog rajta. Vannak azonban *alkalmi kísértések*, melynek mindenki ki van téve, ilyen pl. az éhes embernek az étel, szegénynek a pénz, stb.

A visszajáró, le nem győzött kísértések, ha küzdünk ellene, előbb-utóbb diadalra viszi az embert, de ha nem küzdünk, mindegyre jobban rabul ejt, szenvedélye lesz s lezülleszt. Ezért, amíg egyiknek a kísértés lelkifejlődést is hozhat, *ha legyőzi*, addig a másiknak lelki romlására, vágyainak, bűneinek erősödésére vezet.

A kísértések általában háromfélék. Első a *testiségé*. Másik a *hiúságé*. Harmadik az *önzésé*. Ezen a három kísértésen át lett megkísértve, de nem elejtve – az Úr is. Mindnek az az isteni célja, hogy az alsóbbrendűségünk fölé kerüljön a kisebbrendűségünk, test fölé a lélek, önzés fölé az önzetlenség, gőg, illetve hiúság helyére az alázat.

A kísértéseknek másik ördögi célja az, hogy elrejtve állati és ördögi vágyaktól és céloktól megmetyelvezve, az isteni természet helyett az ördögi, vagyis a sátáni természet legyen úrrá bennünk. Erre törnek az alvilágiak, az ördögök. De mi emberek is, mert mindnek természete az uralomvágy és segítőkészség, amelyből folyólag *mindenki azt szeretné, ha mást olyanná tenne, mint amilyen ő maga*. S akkor, mikor másra hatni akarunk, mikor mást csábítunk, kísértjük is. Kísértjük a jóra, vagy a rosszra, aszerint, hogy mi milyenek vagyunk. Az alvilág is azt akarja, hogy hozzá hasonuljunk, állatiasodjunk s aztán, ha kellő ördögi természetünk lett, szenvedélyünk által rabszolgáikká legyünk.

Az alvilág terve ugyanis az, hogy az embert józan és bölcs öntudatától megfossza, szellemiség helyett testiség által vezesse, hogy ne látva és ne hallva, – mint a tömeg – vakon kövesse s tegye, amit kívánnak, parancsolnak. S ehhez a lelki elrabszolgásításhoz legjobb eszköz a fenti három kísértés, kivált a testiség.

Az alvilág létével számolni kell. A világ nem üres hólyag, hanem étellel telt „élet”, egy élő mindenség, melyben minden él, mozog, fejlődik. Az anyag is; a nagy atom; a világ épp úgy, mint a kis világ: az atom – él. Végtelen bölcsességgel és a tökéletes rendszerrel van megépítve minden. S a többi csillagokon élő s lakó lények – no, mert nyilvánvalóbb, hogy a még láthatatlan világmindenségek nem arra vannak, hogy az öt méteres kaliforniai távcső valaha felfedezze, hanem valami más, tökéletesebb célra – mind, mind élnek. Mert a világ élőkkal telt, nem pedig élettelen világ. Egész berendezettsége azt mutatja, hogy nem az emberért teremtetett a világ, mert az ember soha, még fejlődése teljessége esetén sem lenne képes a világ adottságait felfogni, megérteni s értékelni, se beteljesíteni. Már pedig, amit nem foghatunk fel, az nem értünk van, hanem másért. A Föld az emberért is lett, de másért is... *S ebben az óriási és felfoghatatlan nagymindenségben vannak tőlünk felsőbbrendű és vannak alsóbbrendű lények. Nevezzük őket bárminek, ördögöknek és angyaloknak, jó szellemeknek vagy rossz szellemeknek, az mindegy. De vannak.* Már e Földön is látjuk, hogy vannak felettünk s alattunk élő, álló, érző és gondolkozó lények, alsóbb- és felsőbbrendű emberek, testiek és lelkiek, önzők és önzetlenek, hiúk és szerények. Azt is látjuk, hogy vannak test nélküli lények is.

Nemcsak a meghaltakat értem ez alatt, hanem olyanokat is, akik sohse voltak emberek még, vagy sohse lesznek azok. Sőt, én hiszem, ha nem is állítom, hogy az állatok lelke is tovább él, mert semmi, ami van, el nem mulhat, csak átalakulhat.

Márpedig ha vannak testi lények, miért ne lehetnének lelki, azaz szellemi lények is? Hiszen *az ember testi mivolta, mivel se érthetőbb, vagy elképzelhetőbb, mint a testnélküli lények léte és mivolta.* Mindkettő egyforma nagy csoda és szent titok. Sőt semmi se érthető: a lét, az atom, a világ, a test, mi magunk sem. Nincs hát miért kételkedni a Szentírás ama tanításában, – a misztikában, – hogy vannak angyalok és vannak ördögök. S mindkettő kölcsönös kapcsolatokban áll az emberiséggel, olyan arányban, amily arányban nekik, vagy szerintük élünk: érzünk, gondolkozunk és cselekszünk. Ez a hármasság teszi hogy az égiek, vagy az alvilágiak vezetése és befolyása, csábítása vagy védelme alatt állunk-e.

Akik a szentírási mélységekbe és az élet misztikus rejtélyeibe belenéztek, feltétlenül hisznek a testnélküli lények, mondjuk szellemek, azaz angyalok és ördögök létében. Ha pedig ezek léteznek, akkor már mi alapja sincs azt tagadni, hogy *befolyásolhatnak* is... hogy az ördög megkísértheti az embert... hogy az angyalok segíthetnek az embernek...

S mennél többet, illetve mennél jobban látunk a Szentírás mélységeibe, annál jobban kezdjük elfogadni szent vallásunk tanításait! Rájövünk, hogy nem a tudomány fogta meg az igazságot. Se nem a filozófia sejtette meg, hanem a kijelentés: a Szentírás világította meg...

A Szentírás, a vallás tana, mely szerint van Isten, vannak angyalok, ördögök és mi csak látszatra vagyunk testi lények, de alapjában örökéletre hivatott lelkek vagyunk, akiknek a halál nem elmúlás, hanem az örökélet kezdete.

A kétféle ember.

Az Ur megkísértésével kapcsolatban ki kell térni még a két alap embertípusra.

Zarathustra megemlíti már az Élőbölcset: Istent és az Erősembert: az ördögöt, vagyis Ahuramazdát és Ahrimánt, a jó és rossz isteneket. E két alapnak a másai, az emberek között, a következőkről ismerhetők fel:

A bölcs ember és az erős ember, másként mondva a szellemi ember és testi ember közti különbségek a következők:

A szellemi ember: jó, bölcs, békés, kedélyes, dalos, szépnek, jónak, igaznak élő, *igazságot* kereső, általában szellemi ember.

A testi ember: rossz, ostoba, békétlenkedő, mogorva evésnek, ivásnak, szerelemnek élő, *tudást* kereső, általában testi ember.

Mindkét embernek a „lelkisége” természete benne van minden emberben kisebb-nagyobb arányszámban. Amily arányban túl nő egyik a másikon, olyan arányban lesz az illető isteni, vagy ördögi emberré. Egyik se fejlődik ki bennünk egyszerre, hanem lassu, évtizedes olvasás, isteni, vagy világi dolgukba való elmerülés, lelki, vagy testi élvezetekben való kiélés folytán. Ezért fontos, hogy magunkat és gyermekeinket hogyan neveljük – lelki, vagy testi, isteni, vagy világi szellemben-e?

Amíg a felsőbbrendű lelkiség nem jut uralomra, amíg nem lesz érzés és kedélyvilágunk kinemesítve, addig nem mehetünk be a „dalhonába”, mint Zarathustra írja, vagyis a mennyek országába, hanem itt lent fogunk tévelyegni – reinkarnálódni – mindaddig amíg a sors éle le nem faragta rólunk a testiség durvaságait.

Jézus Krisztust ért kísértés bennünk is ismétlődik negyven éven át, úgy 15–55 között állandóan. Visszajár a test, míg el nem nyomja a lélek, vagy a test a lelket. Ha elnyomja, a sors jön és segít betegséggel, szegénységgel, keresztekkel a test legyőzésére... Ez a kereszt hivatása, legyőzni a testet és elszakítani a világtól, hogy hivatása helyére, uralomra jusson a szellem. Ha lelkünk jön uralomra, megértünk az Isten országára.

De hogy megérhessünk, ki kell alakítani magunkban a szellemi ember sajátjait képező lelkiséget, mert amíg nem tudunk olvasni nem élvezhetjük a könyvtárt, amíg nem tudunk nemesen élni, nem élvezhetjük a nemes lelkek életörömeit a boldogságot.

A szellemieknek is meg van a maga „természettörvénye” a léleknek is a maga „fizikája” ha nem is emberi és világviszonylatban, hanem „törvényszerűségeiben”. Ezeket a törvényszerűségeket fel kell ismerni, meg kell tartani épp úgy ha boldogok akarunk lenni, mint a fizikai illetve testi törvényeket, ha egészségesek akarunk lenni. Hiába engedem el valakinek a gyomorrontás bűnét a falánkságot, a gyomorrontás betegségét csak el kell már szenvednie, amíg gyomra helyre nem jön. Segíthetünk rajta, de nem teljesen. Így a bűnnel is. Hiába engedjük el a butaság és tétlenség bűnét, a tudatlanság hátrányait csak el kell szenvedni, ha a mennyekbe eresszük is be, – könyvtár helyett, – az illetőt. A bűnbocsánat még nem adja meg az üdvözülni tudás képességét, maga a lehetőség pedig, az üdvözülni tudás lehetősége, a könyvtárba való bebocsátás – olvasni tudás nélkül – még nem boldogság, sőt hiányérzeti fájdalom...

Az isteni dolgok megismerése és átélése az egyetlen feltétele annak, hogy már itt e földön boldogok legyünk, hogy már itt élhessük a *dalok honának* szellemét és életét az isteni bölcsességgel szentséggel párosult művészetet. Mert amennyire a szépet, jót és igazat éled és élvezed, annyira fogsz tudni üdvözülni is! Mert – hiába árad az isteni szépségek özöne, ha nincs hozzá érzéked, szemed, hogy lásd, füled, hogy halld, eszed, illetve előismereted, hogy megértsd azokat. Amint hiába a napfény a vaknak a hangverseny a süketnek, úgy az isteni

világ, az égiek társasága is azoknak, akik süketen, vakon, az isteni dolgok, – az égiek nyelvének ismerete – nélkül érkeznek oda...

Ezért hogy a testi emberből lelkiemberré legyünk, hogy a világi ismeretek helyett az égieket és a mulandóság helyett az örökkévalókat is megismerjük, belátva, hogy az én igazi énem nem a testem, hanem a lelkem, hogy nem e világ a hazám, hanem az ég... nem ez a földi élet az igazi, hanem ama másik, ahonnan jöttünk, ahova megyünk, – kell az Isteniek ismerete.

Ezt kell megismerni, az öröktitkot, hogy miért jöttünk, miért élünk, mit akar az Ur Jézus Krisztus tőlünk, és *miért akarja?*...

Vannak azonban a kísértésnek más formái is, melyek egyike, Jézus megkísértésének formája, mikor nem öntestünk, hanem idegen lény, – szellemi vagy emberi, – kísért bennünket, legyen az ördög, szerető, barát, pénz, rang, stb.

Jézus Krisztust nem önteste kísértette, hanem a legnagyobb, a Sátán. Ennek kísértése kettős, egyik parancsoló, azaz *szuggeráló* ereje, mellyel befolyásolhat megszállhat, irányíthat, a másik csábító ereje, ígéretei kilátásai, élvezeti. Jézust nem szuggerálhatta, mert az Ur akarata erősebb volt, tehát befolyásolni próbálta – ígéreteivel...

A kísértéseknek ezzel a kétféleségével okvetlen tisztába kell jönnünk, hogy eleve felismerjük, mi van előnyére és hátrányára lelki, azaz igazi mivoltunknak, mert *amíg a veszedelmet nem ismerjük, addig nem is védekezhetünk vele szemben!*

Hiába a hősiesség, ha nem ismered az ellenség tervét, de ha ismered, félig már legyőzted azt!

Mivel e kétféle ember között az önuralomért és viláгурalomért folyó harc folyik, magától értetődő kérdés, hogy mint kell hát a szellemi embernek élnie, vagy harcolnia, a testi ember ellen.

A bölcs ember fegyvere az erős emberrel szemben csakis a bölcsesség, jóság, igazság, illetve ennek nemesebb formája az önzetlenség lehet. A harca pedig szolgálatból, ráfizetésből és oktatásból áll. Az igazság és jóság természetüknél fogva legyőzik a hamisság és butaság minden akadályát és ellenállását.

Az erős ember csakis úgy győzhető le, ha tudatlanságát bölcsességgel támadjuk meg, – rosszaságát jósággal, mogorvaságát vidámsággal, gyűlöletét szeretettel, hitetlenségét hittel, mulandó tévelyeit az örökkévaló igazságokkal, ha a világ helyett Isten felé irányítjuk.

Ugy kell legyőzni, hogy ő maga kíváncsozzon alattvalónkká, azaz tanítványunkká, hallgatónká lenni. Ugy, hogy mint fiú az atyjához, úgy ragaszkodjon tanítójához: nem pedig mint szolga az urához! mert ez már démoni viszony volna a teremtmények között.

S ezt a harcmodort vitték a világba az apostolok. Nem voltak sem erőszakos sem zsarnok hit-térítő. Fényt és meleget, azaz bölcsességet és szeretetet vittek az emberek közé és mi, – akik tanítványai vagyunk, – örülünk, ha hallhatjuk, ha szolgálhatjuk őket. Örülünk, hogy Krisztus foglyai lehettünk, mint Szent Pál apostol írja.

Mert jobb Krisztus foglyának lenni, mint a Sátán szabadosának.

Kétféle lelkiesség.

Nemcsak az ember természete, de maga a szellemi, illetve lelkiember lelkiessége, vagyis a hívő lélek is kétféle.

Egyik amelyik csak a maga üdvösségével törődik, míg a másik a mások üdvösségével is.

Az első hisz, imádkozik és *féli* Istent. Olyan mint a kised, akit vezetni, ápolni, támogatni kell. Tápszere – azaz olvasmánya a könnyű, de minden szükségességet tartalmazó tej, a krisztianizmus.

A másik is hisz és imádkozik, de hite más, a bölcsék ama hite, amely nemcsak logikus, világos és meggyőző, hanem indokolt is! Nemcsak elhitte, hanem már jó részben megismerte a krisztusi tanok *örökérvényű igazságait*. Imája is más, nem csak ajak-ima többé, hanem a mindenkor és mindenhol való ama kettős hitvallomás, amely nemcsak hirdeti, hanem erejéhez méltón és mértén éli a krisztusi parancsokat. Ez is *féli* Istent, de istenfélelme már istenszeretetté nemesült: ismeri és szereti őt! Nem elég néki önmaga, másokat is – mindenkit! – menteni, felrázni, „önállósítani” akar, mert ez kell az istenfiúság és az istenképmasság eléréséhez: Nem annyira magáért, mint másokért él. Nem annyira a maga, hanem inkább a mások üdvössége lelke első gondolja. Nem őt ápolják már, hanem ő ápol másokat. Tápszere is más, nem csak tiszta tej, hanem minden, hogy mindeneket átrágva és megemészelve – krisztianizáljon.

S ezek a lelkek Isten ama szellemi papjai és papnői, akiknek már Isten szent lelkével lett beoltva a lelkiessége, akiknek természeti sajátja az istenszolgálat! Nem is tudnak mást tenni, mint vívni, küzdeni, harcolni – anélkül, hogy sebeznének! – az isteni igazságokért! Hősök, ha az isteni igazságokról van szó, de félve elhúzódnak, ha anyagi érdekekért folyik a harc... S legyen bármily kicsi, vagy nagy a hatáskörük, ott ők elsősorban Isten papjai, s csak másodsorban e világ szolgálói! Ez jellemzi őket, ez, hogy miben elsők ők, Isten vagy a világ szolgálatában... A lelki, vagy az anyagi érdekek hajszolásában...

Testvérek ők, akik ráéreznek egymásra és szeretik egymást, akiknek szeretetszála minden vérbeli kapcsolatok fölött állnak, mert nem a mulandó, vérszerinti, hanem az örökkévaló, lélekszerinti rokonságban vannak: égi rokonai egymásnak! bárhova is tartozzanak ők a világ színterén...

Égi rokonok, akiknek elsőbb kötelessége egymás támogatása és felkarolása, mint a vérszerinti rokonok támogatása és felkarolása, mert egymás segítségével Isten ügyét viszik előbbre, míg amazzal csak a világot... Ezen épült fel a rendházak szelleme is, illetve ez volna ama igazi rendi testvériség a rendben, ha ott mind lelki, Isten lelkétől beoltott ember volna csak.

Égi rokonok ők, ha tejen, ha máson élnek is. Azok, akiket nem lehet szétválasztani, mert nem a vér, hanem a világnézet, az isteni örökigazságok kötik össze őket s ez – legyőzhetetlen!

A kétféle világ.

A kétely egyik nagy kérdése, hogyha Isten volt Jézus, miért nem adott a világnak tudományt, filozófiát, politikát, szociológiát, – hanem csak morált és teológiát...

Pedig éppen itt van Jézus Krisztus nagysága, isteni voltának a bizonyítéka, hogy nem érintette a mulandóságot... Láttuk, hogy a tudomány épp úgy nem teszi különbbé az embert, akár a filozófia, vagy a politika, esetleg a szociológia, hanem csak a teológiai alapon álló morál! Minden államforma, tudomány, szociológia és minden más is hiábavaló addig, amíg az állati

ember nem lesz isteni, azaz felsőbbrendű emberré. Sem a tudomány, sem a gazdasági vagy szellemi többlet „mennysisége” nem tesz boldogabbá, hanem csak a minősége. S itt van minden krisztusi gondolat és módszer kulcsa, itt, hogy nem a dolgok mennysiségében, hanem azok minőségében láttatja a megoldást.

A *mennysiségi* elméletek minden nemzetben, családban, egyénnél csődöt mondtak, de a *minőségi* kevésbé. A telhetetlenségnek minden kevés, csak épp önmaga nem... S ez, – úgy a buja állati, mint a hiú és önző ördögi természet – állja útját nemcsak a felsőbbrendűvé lételnek, hanem a boldoggá levésnek is.

Boldoggá semmi sem tehet, csak ama krisztusi életcél és világnézet, – *melynek teológiája filozófiailag is helytálló!* Tehát egy, sok tekintetben új és modern krisztianizmus!

* * *

Az Ur Jézus azzal zárta le teológiai tanítását, hogy sokat kellene még nektek elmondanom, de nem bírátok... Măshelyen pedig így szól: Ha földieket szőlok s nem értitek, mint érthetnétek, ha mennyieieket szőlnék néktek?...

Ez az őriási horderejű két mondat mindenre fényt vet: politikára, morálra, teológiára, misztikára és minden mulandó dolgokra, de arra is, hogy az ember az örökkévalók megismerésére képtelen, amiért is azok megismerése helyett azok elhívését kell életcéljává tennie önmaga részére.

* * *

Vagyis új embert kívánt az Ur, felsőbbrendű *új embert*, aki nemcsak tudni, de egy fokon túl *hinni* is hajlandó és nem *új államformát*, mert minden forma, keret, államiság hiába való az isteni lelkület nélkül, ellenben isteni lelkületű embereknek minden államforma jó, mert sose a törvény és a keret, hanem a lélek, amellyel kitöltjük és átéljük azt, teszi ama államformát vagy tudást boldogító, vagy boldogtalanító „formává”; vagyis mint az Ur mondta, a szellem az, ami megelevenít, a test nem használ semmit...

Minden *államforma* jó, ha krisztusi lelkületű, de rossz, ha sátáni lelkületű a nemzet többsége; mert nem az államforma, hanem az azt kitöltő szellemen – a morálon! – mulik a nemzet boldogsága.

Ezért nem az államformára, hanem a moralításra helyezte Jézus a fősúlyt! S ez az igazi és elmélyült lelki embernek is a tünete: „a szentek bizonyágtétele”.

A világ minden avatatlan álszentje és áltudósa, kik csak az emberi és mulandó szőgből nézték a világot, mindig a forma kicserélésére, a keret szűkítésére, vagy bővítésére építette világ-megváltó tervét, rendesen a több kenyérrel kezdve tanítását. Jézus nem! Ő a több emberre, a több lélekre, a több erkőlsiségre épített mindent, mert ha több a lélek, törvény nélkül is törvényesen fog folyni az élet, míg lélek nélkül, törvénytárok között is ott fog bujkálni mindenféle korszerű és alkalomszerű öltözetben a törvénytelenység... Ezért illeti meg a vezető szerep a *vallást* és nem a tudományt vagy kultúrát, mint ma van...

Uj embert! S ennek az új embernek három nagy kísértésen, három nagy átalakuláson kell átmennie, azokon, melyeket Jézus megkísértésével kapcsolatos szentírási mélységek tárnak élénk.

A kétely ebből folyó másik nagy kérdése az, hogy ha Jézus Isten, miért nézi ezt a nagy világ-égést – mondjuk a kereszténység szenvedését – oly közőmbősen? Nem akar, vagy nem tud közbelépni? Avagy mint türheti, hogy kultúránk, tudományunk, művészetünk legszebbjei, városaink java romhalmazzá legyen?

Oly világos a felelet: Jön a világ fejedelme s bennem sincs semmije. E világ és világrend, e világ fejedelmének a világa és műve, ahol az igazság helyett az érdek, vallás helyett a kultúra,

vagy mondjuk tudomány uralkodik és a szív nemesítése helyett az ész élesítésére helyezik a tanítási súlypontot. Másrészt pedig épp azért küzdünk, amit Jézus e sátáni megkísértésekor elutasított, – a kenyérért.

Vagyis e világ nem az Ur világa, hanem épp ellenkezője! Az Uré más! S mi csak kérjük, hogy: Jöjjön el a Te országod! A világ fejedelmének országa helyén állítsd fel a Te országot, hogy érdek helyett az igazság, tudás helyett a szeretet vegye át a vezetőszeretet a népek és családok irányításában. Az Ur országa pedig hogy eljöhessen, előbb össze kell dűlnie az annak útját álló másik világnak és világrendnek, e világfejedelem országának... S ennek az összedülése, a sátáni meghasonlás ideje folyik most a XX. században... Össze kell dűlnie, hogy helyén, kiépülhessen az Ő országa, amelyben, mint az apostol írja, igazság lakozik... Amelyben épp azoknak nem lesz döntő súlya a lelkek előtt, amelyekkel a Sátán kísértette meg az Urat.

Ezért engedi az Ur ezt a világégést, ezért, hogy összedüljön ez a Neki minden tekintetben ellentétes szellemű és irányú világ és az emberiség kiábránduljon e világ fejedelmének a „több kenyeret” kívánó tévtanából... Mert ha foltozgatná Isten e világot, akkor csak a fennálló világrend maradását segítené elő, s ezzel a „Jöjjön el a Te országod” megvalósítását gátolná el csak. Már pedig épp az Ő hivei legfőbb kérése, hogy *e világ helyett az Ő világa*, az Isten országa jöjjön el.

Össze kell dűlni mindennek, ami a krisztusi szellemmel ellenkezik, mindennek, kultúrától művészetig, tudománytól politikáig! – mert ezeket még nem hatja át a krisztusi szellem.

S ha e világ végleg összedült, ha a Sátán elvesztette harcát, ha nemcsak az emberiség, de az alvilág is kiábrándult a sátánizmus, azaz szeretet nélküli tudás és vallás nélküli kultúra átkaiból, akkor jön el az Ő országa...

S akkor jövünk mi, kik Benne érdek és haszon nélkül hiszünk, akik még ráfizetéssel is inkább Vele, – mint haszonnal, de nélküle – akarunk élni, mi, akiknek hite már meggyőződéses ismeretű lett, hogy az emberiséget ama egyetlen helyes irány felé indítsuk, amelynek útjelzője nem az írott „tan”, hanem az isteni rendet élő „egyen”...

Ezért nem menti, nem védi Isten e világot, ezért, mert e világ és világrendje nem az Ő törvénye, terve, célja és akarata szerinti világ és világrend, hanem a sátán szerinti... A világfejedelmének rendje szerinti világ... Ahol lélek helyett a test, szellem helyett a kenyér a sorsdöntő és célt adó idea, és az önzés, hiuság, érzékiség bálványainak hódol az ember.

Össze kell dűlnie, – kivált mindenféle vörös-szellemű dolognak – ez minden proféciáknak a proféciája, mert elvesztette létjogát az immorális kapitalizmus és ezért nem győzhet más, – amint az előző könyveimben már évekkal ezelőtt kimutattam, – csak a megújulás szellemét *előkészítő*, ama erős angyal, kit Isten állított oda, *megtörni* a sátánizmus erejét, hogy ennek romjain *felépítse* a krisztianizmus világrendjét – Ő! S mind, ki e sátáni világrendet menteni akarja, öntudatlanul is neki szolgál, ama idegen világrendnek, mely most – a XX. században beteljesülő korszakzárással már elmulóban van.

A mi dolgunk a lélek mentése, a lélek felrázása: előkészíteni ama új világra, amely ennek a világnak romjain, a most folyó világkorszak zárása után fog jönni, – Isten országára, bűneink felismerésével és megbánásával

A pusztában.

Szt. Máté ev. IV. „Akkor Jézus a pusztába vitették a Lélektől, hogy megkísértessék az ördögtől. 2. És miután böjtölt negyven nap és negyven éjjel, azután megéhezék.”

Szt. Lukács ev. IV. „1. Jézus pedig betelvén Szent Lélekkel, visszatére a Jordántól és a Lélektől a pusztába vitették. 2. Negyven napig lévén ott, megkísértették az ördögtől. Semmit sem evék ama napokban, melyek elteltével megéhezék.”

Az apokrif „Ebioníta” ev. 7. v. szerint: „...a gonosz negyven napon át beszélt vele és kísértette.”

Jézus – Szent Pál ap. szerint – a második, azaz szellemi Ádám. Amíg az első, a testi Ádám elbukott a kísértés alatt, addig a második, a szellemi Ádám győzött felette.

Úgy látszik, mielőtt az ember Isten szolgálatába állhatna, meg kell kísértetni, mert amíg a kísértéseket le nem győzi, amíg nem úr azok felett, addig – megbízhatatlan. Jézust persze nem ez okból kísértette meg az ördög, hanem azért, mint később látjuk, mert tudni akarta, ki ő?... Istenfia, vagy Ácsfia... Isten, vagy Ember?...

A Szentatyák szerint a Szentlélektől vitették a pusztába, hogy megkísértessék. Miért kellett ez? Hogy örök példaként álljon hivei előtt az, hogy az élet bűneitől való elszakadásnak három alapmotívuma van, az itt látható háromféle kísértés. Ezek legyőzése nélkül nem nyílik ki a mennyek országa, hanem osztályisméltásra utasítatunk...

Hogy mi se menthesse a testiség kísértését, az Úr éhesen, böjtölve fogadja a kísértést... Ha nem így volna, ellenvethetnénk, könnyű volt neki visszautasítani a kenyeret, hiszen nem volt éhes... De íme itt a böjtölő ember áll előttünk, minélfogva a kísértés sokkal nagyobb súllyal esik a latba. Mert, *ha nem így volna, nem volna vádolható a nélkülöző, az éhes ember...*

Megéhezek és ekkor, negyven napi böjt után fellépő éhség idején jön elő az ördög – kísérteni...

S íme az Ember! A testiség teljes *előnyekor* is úr marad a lélek... s megverten fordul másfele, más csáb után az ördög...

* * *

Mielőtt a kísértést tárgyalnánk, be kell mutatni az embert, illetve az emberiség háromféleségét.

Erkölcsei, illetve szociális szögéből nézve, háromféle ember van. Egyik, *aki másokon él*. Ez az átlagon, az erkölcsi vonalon alul élő ember. *Ez a salak*. A másik, *aki a maga erejéből, azaz munkájából él*. Ez az átlag, rendes, becsületes ember. A harmadik, *aki másokért is él*, aki részben, vagy egészben áldozatos életet él. Ez az átlagon felüli, a kiváló ember, vagy szent ember. Tehát háromféle ember van: *másokból élő, önerejéből élő és másokért élő*.

Az első, a *másokon élő*, teljesen alkalmatlan arra, hogy isteni szolgálatokat teljesítsen. Ezeket előbb a sors kemény ütéseivel kell összetörni, bálványaikból kiábrándítani, hogy összetört lelkük feleszméljen a testvériség szent törvényére és elkezdje a neki felsőbbrendű: az önerőből való életet. Ellenben a *maga erejéből* élő ember már igénybe vehető kisebb-nagyobb isteni szolgálatokra. Sőt ezekből lesz „kigyúrva és kiformálva” a sors alakító kezei között ama bizonyos kiváló ember, aki már nemcsak hogy a maga erejéből él, nemcsak hogy másokat már nem terhel és nem használ ki, hanem a magáéból ad, áldoz... segít... Mert természetévé kezd válni az *isteni természet, mely nem kapni, hanem adni, nem uralkodni, hanem szolgálni kíván*... Amíg az első lelki vágya, hogy kapjon, addig a második, se kapni, se adni nem kíván, de a harmadik fokon élő, már adni vágyik. Első öröme ha kap, a harmadiké, ha ad. Első jó

kalmárnak, de nem való Isten szolgájának, míg a harmadik nagyszerű volna Isten szolgájának, de nem felel meg kalmárkodásra.

A második típusú emberből formálódik ki lassú alakításokkal – kísértésekkel és sorscsapásokkal – mindennapi „lelkigyakorlatokkal” az az egyéniség, aki nem csak adni tanul meg, hanem kíván, sőt szeret is adni. Adni bőven, sokat, áldozatosan... Ennek egyik mindennapi tanfolyama a jó szülő fejlődése... Megtanul adni, áldozni gyermekéért, azután másokért, végül mindenkiért... De ismétlem, csak a jó, a szerető szülők, s nem minden szülő! Mert nem minden anya – édesanya! Sok ilyen kis adni tudó „vértanú” él köztünk – észrevétlenül... Kopottan, kiéhezetten járják az Ur keskeny útját... másokért élve és dolgozva bandukolnak az Isten országa felé... Egy tünetük van csak: nem látni rajtuk a bőség, a divat, a jólét ragyogóságait, hanem inkább a lemondás, az adakozás, a másokért élés egyszerűségét... Kis mártírjai az isteni természet adni és szolgálni vágyó szentlelkének. Apró lemondásokkal haladnak az örökkévalóság felé s végleg leszigorlatozva a testiség, hiúság és önzés minden kísértéséről, mintegy elszakadva a világ minden csábjától, érkeznek meg oda, ahova saját természetük, saját lelki fajsúlyuk, saját lelkimércéjük viszi az Isten országába. Mert csak ez az út visz oda és csak ez a természet jogosult arra, ez az isteni természet, mely adni és szolgálni vágyik, nem pedig ami állati, vagy ördögi, mely csak kapni és uralkodni akar... Amikor ezeket, a szenvedő lelkeket, ezeket, a kis mártírokat látjuk, ne feledjük el, hogy vizsgálznak... Ne sajnáljuk, hanem irigyeljük keresztjüket... a Sors lélekformáló, erős fogásait, gyúrásait, alakításait... Törik őket, vagy gyúrják, mindegy: nemesítik... S ez nem más, mint előkészítés az örök életre... Isten országára...

Mert minden sorsgyúrásnak főcélja, hogy elszakasszon az érzéki, önző és hiú lélettől, hogy a testiség helyett a szellemiség, – hiúság helyett a szerénység, – önzés helyett az önzetlenség legyen alaptermészetükké.

A testi, vagy érzéki ember képtelen a lelkiéletre. Ezért kell előbb mindenféle testi kísértésekkel harcra kelnie, legyen az akár étel, ital, szerelem, vagy ingyencség, dohányzás, stb. – *mert a testi élet áttörhetetlen akadálya a lelkiéletnek s ennél fogva az üdvözülésnek*, amennyiben ezek – a szenvedélyek rabjai, – testiségük folytán képtelenek a mennyei életre, visszahúzná onnan – a testi életbe – érzékiségük.

A hiú, vagy gőgös ember éppígy képtelen – önhiúsága és önimádása folytán, – az igazi testvéri életre. Ezek mindig mások fölé akarnak kerülni, versengve mindenkivel, akit magukkal egyvágásúnak, vagy maguk felettinek érznek. Ezeket csak a sors megalázásai rázhatják fel az önimádás kábulatából, megmutatva, hogy se nem olyan szépek, se nem olyan okosak, se nem olyan kiválók, vagy értékesek, mint ahogy a saját rövidlátásuk mutatja...

Az önző, a kapzsi, a zsarnok ember a legalsóbb fokú típus. Amíg a hiú, mondhatni kinek se árt, csak magát teszi nevetség tárgyává, az érzéki ember pedig inkább és jobban csak magának árt, mint másnak, bármely fokát éli is az érzékiségnek, addig *az önző ember nem annyira maga, mint mások ellen vét.* A hiúság és érzékiség önmagunk elleni bűnök szülői, de az önzés, a mások elleni bűnöké. A bolond hiú, az alsóbbrendű érzéki, de az önző – gonosz! Ezeknek a vagyongyűjtőknek bezárul az Isten országa! Ezek utálatosak az Ur előtt, mert minduntalan áthágják az Ur önzetlenségre és adakozásra intő szent törvényeit! Ezt, – az önzést, – csak az adakozás állandó gyakorlata tudja belőlünk kiirtani. Azért, mikor adakozásra való alkalom nyílik, adjunk. *Adjunk, mert ez a lélek ama kúrája, mely átnemesíti bennünk a gonosz természetet, nemes természetre! Szellemi tréning ez az önzés kiirtására s az önzetlenség kitermelésére.* Épp ezért nemcsak nem kell várni, hogy kérjenek, hanem keresni kell az alkalmat, hogy adjunk, adhassunk. De okosan, nem akárhová, mint a hiúságból, léhaságból, vagy bolond mivoltból adakozó, hanem oda, annak, akinek szüksége van rá s titkon... Mert a főpincérnek odavetett bőséges borra való nem az erények, hanem a bűnök – a hiúság – fel-

erősítői... Adni, de nem önzően, hogy mindent csak a magam családjára adjak, s a szomszéd gyereke pedig éhen halhat, vagy csonttá fagyhat önző szeretetünk folytán. Az adakozás igazi „isteni jegye”, hogy nemcsak annak ad, akit szeret, akinek jól esik adnia, hanem annak is, akinek nehezére esik adnia, akinek inkább nem adna, mint adna, a *rászorult idegeneknek*... Nagy különbség ez! Kezdő lelkiembertől elég, ha családjának, rokonainak, barátainak ad. *De a lelkiélet magasabb fokán már mindenkinek, embernek állatnak, sőt ellenségeinknek is adni, szolgálni kívánunk. Mert már nem tudunk mássá lenni, csak áldozókká*... Elég eleinte, ha felvesszük a harcot az önzéssel, szakadni a bűntől. De később már az erények eléréséért kezdünk küzdeni, mert látjuk, hogy *nem az önzés, hanem az önzetlenség a lélek igazi öröme... Nem az ha kap, hanem ha ad... Nem az ha parancsol, hanem ha szolgál*...

S ekkor, csakis ezen lelki átnemesülés után értjük fel az Úr Jézus Krisztus tanításának örök értékeit, hogy miért kell a testiség veszélyei ellen az aszkézis, a hiúság veszedelmei ellen a szelídség, az önzés veszélyei ellen az áldozathozatalig menő örökadakozás. Adni ha pénzt, ha jó szót, szíves, készséges tanácsokat, jószolgálatokat. Mert *amíg nem tanuljuk meg azt, hogy nem másokon, hanem másokért kell élni, addig hiába élünk és hiába imádkozunk*...

Persze mondani sem kell, hogy abból adni, amit másokon s nem önerőnkön kerestünk, nem erény, hanem bűn! Amit mások könnyén, vérén, verítékén szereztünk, azt nem adhatjuk másnak, *csak annak, akin szereztük*, mert az örökigazság nyilvántartásában nem lehet elbujtatni semmiféle visszaélést... Csak a magaméból adhatok, ha bűn nélkül akarok adni, minden más egyéb adakozás utálatos az Égiek előtt.

* * *

Ezek a *belvilági kísértéseken kívül* vannak még bizonyos külső, kényszerkísértések is, amilyen a *körülmények kényszeréből* következik. Pl. Nem tudunk ellenállni a közvéleménynek, a társadalmi rossz szokásnak, a főnök, illetve fellebbvalóink óhajának dacára, hogy lelkünk tiltakozik ellene. Ezek a kényszer kísértések nem bűnök, hanem csak gyengeségeink következményei, de mégis, akik ezekkel „is” szembe tudnak helyezkedni s kellő felsőbbrendűséggel: bölcsességgel és szeretettel visszautasítani, *azok – szenthősök!* Ezek a kiválók kiválói már.

Ezek után lássuk most az Úr Jézus Krisztus kísértéseit.

II.

Nemcsak kenyérrel...

3. „És hozzá járulván a kísértő, monda neki: Ha Isten fia vagy, tedd, hogy e kövek kenyerekké legyenek. 4. Ki felelvén, mondá: Irva vagyon: Nemcsak kenyérrel él az ember, hanem „minden” igével, mely az Isten szájából származik.”

Ha Isten fia vagy?... kérdi a kísértő, kételkedve, mert nem látta, nem tudta, ki ő. Jézus elrejtette előle az ő istenségét s a kísértő csupán embernek, egy tiszta s rendkívüli embernek: Ácsfiának látta őt, írják a misztikusok, köztük Emmerich K. is. S csak így, eme tudatlansággal érthető meg eme kérdés, hogy: Ha Isten fia vagy?

Ugyanezen a jelenet megismétlődik az Úr élete végén, a keresztfánál is, mikor a Sátán az ő sugaltjain át kérdezteti, hogy: „Ha Isten fia vagy, szállj le a keresztről! (Szt. Máté XXVII. 40.) De az Úr egyik kérdésre se felel, se szóval, se cselekedettel. *Nem volt terve a sátán és „hívei” részére kijelenteni magát, titkát, istenségét. Ezt a kegyet csak azok részére tartotta meg, akik Benne hisznek és követik Őt.* S a kísértő máig se tudja, kicsoda Jézus, Istenfia, vagy Ácsfia. S az emberek véleménye is megoszlik aszerint, kinek hisznek, Istennek, vagy a Sátánnak; s eszerint látják Istenfiának, vagy Ácsfiának látják az Urat. Pedig az Úr istensége többszörösen ki lett jelentve s mégis a tudomásulvétel és a hit közti nagy távlatot nem hidalhatta át a „sátáni mindentudás” se.

Először Isten jelentette ki, mondván: Íme az én szeretett Fiam, Őt hallgassátok. „De ki isteni szózatnak, ki mennydörgésnek, a „természet” morájának hallotta – lelki berendezettségük szerint a szent szózatot.

Másodszor Keresztelő Szent János jelentette ki, mondván: „Íme az Isten báránya, ki elveszi a világ bűneit. Ez az, kiről mondtam: Utánam jő az a férfiú, ki előttem lett, mert előbb vala nálamnál.” „Kinek nem vagyok méltó saruszijait megoldani.” A nép egy része hisz, a sátán kételkedik s maga meggy megkérdezni, megtudni, hogy: Ha Istenfia vagy? – Lássam...

Végül Jézus Krisztus is kijelentette magát, fellépte első napjaiban, igazolva, hogy Ő a Messiás, mikor Názáretben, bemenne a zsinagógába és kinyitá Ézsaiás könyvét s olvasni kezdé:

„Az Urnak lelke van én rajtam, azért kent fel engem és küldött el engem, örömhírt vinni a szegényeknek, meggyógyítani a töredelmes szívűeket, szabadulást hirdetni a foglyoknak és látást a vakoknak, szabadon bocsátani a sanyargatottakat, hirdetni az Úr kedves esztendejét és a fizetés napját. 20. És összehajtván a könyvet, visszaadá a szolgának és leüle. És a zsinagógában mindenek szemei rajta függnék vala. Ő pedig kezdé mondani nekik, hogy: Ma teljesedett be az Írás előttetek. 22. És mindnyájan bizonyoságot tőnek mellette.” Luk. ev. IV. r.

Aztán még többször kijelenté magát az Úr K. Szt. János tanítványainak, hogy ő az akit várnak, — aztán Szt. Péter apostolnak, hogy ő nem egy a próféták közül, hanem a várt Messiás: a Krisztus! Majd a főpapnak, mikor ő az élő Istenre kényszerítve kérdi, te vagy-e a Messiás s azt feleli: Igen! Végül utoljára a keresztfán, amikor elejétől végig elmondta Dávidnak a messiásra vonatkozó 21. (Protestánsok sorozatában 22.) zsoltárt, melynek főbb motivumai a következők: „Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem.” – „Átlyukasztották kezeimet és lábaimat, elosztották maguk között ruháimat és öltönyömre sorsot vetének.” – Ezzel a zsoltárral utoljára igazolta messiási voltát, azaz istenségét, mert hisz a Messiásban az Istent várták a zsidók! S eme jelek a messiás előjelei voltak a zsoltár szerint!

Itt nem az ember kiált az Isten után, mint az avatatlanok mondják, hanem az Istent idézi az ember; — Dávid által Róla írt jelek utolsóját — kereszthalált...

Amint első felléptekor felolvasta a názareti templomban a Reá vonatkozó bemutatót, úgy most elmondja a Reá vonatkozó ama búcsúztatót, mely küldetése betöltésének utolsó, végső jele: az elhagyatás... az általszegezés... Ujra ide illene e búcsúztató végére, hogy: „Ma teljesedett be az Írás,” a ti szemeitek előtt...

Valami nagy titok lappang itt a háttérben: Nem mindenki részére jelentetett ki Jézus istensége. S ez a szent vita, azóta is folyik, 2000 éve három fő kérdéssé alakulva:

1. Ácsfia-e, vagy Istenfia, mint a zsidók kérdik.
2. Egy személy-e Jézus és a Krisztus, mint a gnózis kérdezte 2000 éve s vitatják örököseik, a teozófusok.
3. Egyszülött-e, vagy csak egyik elsőszülöttje Istennek, amint a modern eretnekségek – köztük a spiritiszták is – tanítják.

Ezen irányok még ma is visszhangozzák, hogy: „Ha Istenfia vagy... tedd, hogy...” lássuk, higgyük, értsük.

S az Úr nem felel nekik... Miért is felelne, felel a Szentírás annak, ki tiszta szívvel keresi és alázattal kéri Őt. Akik éheznek és szomjúhozzák az Igazságot, kielégíttetnek... Akik tiszta szívűek, meglátják az Istent: Felismerik Jézust!

Nem samariai ő, mint a zsidók mondták... Nem Kriszna, nem a krisznák egyike, mint a teozófusok mondják... Nem Ormuz, mint a gnosztikusok gondolták... Nem egyik naprendszer Elsődje, mint a spiritiszták vélik... Nem. A Szentírás szerint nem próféta, nem a szőlőmunkások közé küldöttek egyike, hanem a Szőlősgazda – Fia... (Szt. Máté ev. XXI. 33–37.)

* * *

„...tedd, hogy e kövek kenyerekké legyenek” mondá a kísértő.

Az élet egyik legnagyobb misztériuma oldódik meg itt, ebben az egyszerű kérdésben és feleletben.

Két dolog van itt elrejtve. Egyik az, hogy kenyeret az éhezőnek, míg a másik az, hogy kenyeret a népnek, vagyis a kenyér, a gyomor, a testiség, alsóbb fokán az ingyenség, az érzékiség kérdése.

A sátáni világnézet lélektani alapja az a feltevés, hogy az emberiség, valamint az ember boldoggátetésének *első előfeltétele a kenyér*... Amit esztek, mit isztok, mibe öltözködtök... Testiség és hiúság... Aki testiségét kielégítheti: ehetik, ihatik, öltözködzhetnek, aki élvezheti a világ örömeit, a test kívánságait, az boldog ember...

Miért lát így a sátán? Mert – az apokalipszis szerint – Állat. Az emberi létfokot még el nem ért „értelmes Állat”, de – Vadállat... Vérengző, de okos... Bátor és alattomos... Lényéből folyik a testiség, az érzékiség, a szadizmus... Természeténél, romlott természeténél fogva ellensége az Istennek, mint Test a Léleknek... Testiség a Lelkiségnak... Bűn az Erénynek... Vadállat, ki nem a szellemiség, hanem a testiség kielégítésében látja a boldogság alapját s erre sugallja, erre lelkesíti tanítványait, híveit, követőit. Kenyeret kívánt *akkor*, s kenyeret ígér *ma*...

Jézus azonban visszautasítja, nem tárgyal vele... Nincs miért, mert ha égi angyal korában nem értette s nem fogadta meg az Ő szent intelmét, most már méltatlan és képtelen arra...

„Nemcsak kenyérrel él az ember, hanem Isten minden ígéjével, mely az Isten szájából származik.”

A kísértő megdöbben. Látja, hogy kísértése csődöt mondott, mert *vannak, kiknek van kenyérük, több, mint kéne, kalácsuk, sőt tortájuk, – mindenük! és mégse boldogok, mert nincs hozzá lélek, lelkület, Isten lelke. S vannak, kik kenyér nélkül is boldogok, kik kevéssel, nélkülözve és lemondva élik életüket és boldogok, meg elégedettek, mert elnyerték azt a boldogságot, amit a világ nem adhat, ami a lélek békéjén – a megelégedésen épül fel. Látja, hogy a kenyér nagyon kevés a boldogsághoz, más is kell. Mi? Az Isten ígéje! Az Isten vigasza és ígérete az a tudat, hogy amíg a bőség a lélek veszélye, addig a szűkség, a szegénység előkészület az Isten országára...*

Az Isten ígéje, a szépség, jóság, igazság, nemesség és szentség szerint hozza meg gyümölcseit. De ezt ő nem ismeri, az ő világa a test és az ő vágyköre az érzékiség.

Jézus szent szavai azonban örök törvények kijelentései, amelyek ma is – 2000 év távlatán – át ugyanúgy hangzanak: Ember! Vigyázz! Nem minden a kenyér, a fizetésemelés, a több jövedelem, a nagyobb birtok, a több munka, a több... a sok... a minden, mert *Mit ér az egész világ, ha lelked kárát vallja?...* Vigyázz, *könnyebb az igényeket legyőzni, mint kielégíteni!* Vigyázz, mert minden boldogtalanságnak csak egy oka van, a telhetetlenség és az igényesség! Mit ér a sok, ha többre, mit ér a jó, ha jobbra vágysz? *Vigyázz, mert a földi élet nem a világ megszeretésére, hanem a világtól és önmagadtól való elszakadásra adatott. Vigyázz, mert nem a test felszabadítása, nem a vágyak kielégítése, hanem azok megfékezése az üdvözülés előfeltétele.* Vigyázz, mert nem az az élet célja, hogy földet földhöz, házat házhoz, állást álláshoz ragasszunk, hogy minden erőnket, időnket, pénzünket arra fordítsuk, hogy kenyeret szerezzünk, hogy a testnek és a világnak éljünk, hanem arra, hogy: „*Keressétek Istennek országát és annak igazságait s a többi megadatik néktek*”. Mert ez, az örökkévalók ismerete és átélése kell a boldogsághoz, nem pedig a kenyér, a test, a világ...

Ezen fordul meg a boldogság kérdése, hogy magunkévá tesszük-e azt, hogy: „Nemcsak kenyérrel él az ember, hanem Isten minden ígéjével, mely az Ő szájából származik.” Mert aki csak kenyérre éhez, az sose elégül ki, bármekkora kenyere, vagy aranya lesz is. Ezer példa igazolja ezt a világhódítóktól le a munkásig: voltak megelégedett szegények, és kielégíthetetlen világhódítók...

A bálványok csak nevet és formát cseréltek, de még mindig uralkodnak mint gyomor, igény, bírvágy az emberek elvakult tömegein, s uralkodni fognak mindaddig, amíg a testi ember lelki emberré nem lesz... amíg a kenyér helyett nem az Isten ígését keresi... amíg idejét, erejét és pénzét csak a kenyérre, gyomorra, igényre költi és nem az isteni dolgokat ismertető könyvekre... Mert ez is az Ígését hordozó tabernakulum, az Isten ígését rejtő szent könyv. Nemcsak kenyérrel, hanem szent ismeretekkel is kell táplálkozni, mert másként *előbb elvilágiasodunk*, aztán elállatiasodunk... Mert mindenki azzá lesz, amivel táplálkozik. A testi – testté, a lelki – lélekké.

S azóta is, azelőtt is, ezen mulott minden, minden világtragédia, hogy mit kívánt a tömeg, kenyeret, vagy Isten ígését. Ezért volt minden szenvedés, hogy kevés volt a kenyér, a hús, a torta és minden... Ezért szenved a világ, hogy kevés a testi, a világi kenyér s enni, inni, élvezni akar mindig többet és jobbat... Ezért szenved, hogy még a kövekből is kenyeret akar, nem azért, hogy táplálkozzon, hisz ahhoz a kevés is elég volna, hanem azért, hogy élvezzon s ennek az állati váagnak, mely csak enni, inni, szeretkezni akar, minden kevés: kenyér, hús, bor, szerelem...

Két nagy szervezet állt a világtörténelemben szemben. Egyik az Állam, az örök állam, mely mindig a több kenyérrel remélte a tömegeket kielégíteni. Másik az Egyház, mely az Isten ígéjével a lélek kenyérével remélte s akarta kielégíteni az embert. A tömegnek a testiség, a testi kenyér kellett s szinte került a lelki kenyeret... az Isten ígését. A többség átka ez, – ez, hogy a test lett úrrá a lelke felett, a testiség zsarnokoskodik a lelkiség felett... Milyen más volna az egész világ, ha az emberiség lent és fent, a lelkikenyer után is nyult volna... Vagy ha legalább azt is kereste, azt is kívánta volna...

Ma, mindenki a kenyeret hajszolja s annál inkább nincs... Nincs, mert csak azoknak van megígérve, akik előbb Isten igazságait keresik... Az Ur öröktörvénye világosan kifejti, hogy „Keressétek előbb Istennek országát és annak igazságait s a többi, a kenyér, a ruha megadatnak nektek”... S ma, mikor ki se keresi az Isten igazságait, ma, mikor mindenki a kenyeret hajszolja – nincs kenyér... Nincs és nem lesz, mert a kenyér: jutalom azok részére, akik Isten igazságait keresik és követik. S akik nem keresik, azok az éhínséget készítik elő a maguk részére.

Egyház és Állam... Mikor találják meg egymást? Mikor eszmélnek fel arra, hogy melyiké az elsőség... Mi kéne inkább a kenyér-e, vagy az Isten ígéje?...

Ne kísértsd a te Uradat...

„5. Ekkor felvivé őt az ördög a szent városba és a templom tetejére állítá Őt. 6. és mondá neki: Ha Istenfia, vagy, bocsásd le magad, mert írva vagyon: Hogy angyalainak parancsolt felőled és kezeikben hordoznak Téged nehogy a kőbe megüssed lábadat. 7. Mondá neki Jézus: Ismét írva vagyon: Ne kísértsd a te Uradat, Istenedet.”

Ujra a régi örök töprengése buggyan ki száján: Ha Isten fia vagy... Azt már sejti, hogy több mint Ácsfia de azt még nem látja, hogy Isten fia. Zavarba hozza az emberi mivolt, a ruha, a test, a rang, az ácsfiusága... Ez volna ő, az Ácsfia? Királynak vártuk s munkásnak jön!

Látja, hogy a *testiséggel* vívott harcát már elvesztette, mert Jézus nem változtatta a köveket kenyerekké, mert nem a testiségben, hanem a lelkiségben helyezi el a boldogság titkát. Más eszközhöz nyul. Jól tudja, hogy amint az erénynek, úgy a bűnnek is megvan a maga több-félesége. Van, akiben kihalt az érzékiség, de él a hiúság, vagy önzés, és fordítva. Van, aki nem falánk, nem inyenc, de uzsorás, máson élő, vagy hiú. *Amennyiféle a testi, annyiféle a lelki betegség, a bűn is.* Más oldalról próbálja tehát megkísérteni: Magasra helyezi, magas polcra, a templom fölé s mondá: Ha Isten fia vagy, mutasd meg természetfeletti erőidet, amint én is megmutattam, amikor a templom tetejére helyeztelek. Hadd lássam, ki vagy, Istenfia vagy Ácsfia...

De a hiúságra alapított kísértése is megtörik, mert Jézus visszautasítja, félig mintegy kijelentve önmagát: Ne kísértsd a te Uradat, Istenedet! De a kísértő nem érti, hogy ki az ő ura, Istene, mert tovább kísérti. *Nem érti s nem ismeri fel, hogy urával és Istenével áll szemben...* De mintha valamit sejtene, mert harmadik kísértésekor már nem mondja, hogy: Ha Isten fia vagy... Sejt valamit, csak nem hiszi... Mikor azonban azt látja, utolsó kísértése után, hogy angyalok jönnek és szolgálnak néki, attól kezdve menekül az Urtól...

Itt még nem tudja az ördög, hogy ki ő, de később már megoszlik a démoni had, talán rádöbbszlik Jézus eme kijelentésére, mert az ördögök így mondják néki: Tudjuk ki vagy! Isten ama Szentje!...

* * *

Előbb a kövekkel kísértette az Urat, most látva, hogy azzal nem győzött, nem tudva ki Jézus, Ácsfiának gondolja s megmutatja neki a maga erejét és – felviszi a templom tetejére. Azaz *csodát mutat neki*, hogy meghódítsa a maga részére az – Ácsfiát, s megszerezze a maga eszközéül, – médiumául – bámulatba ejtve csodájával.

De ezzel a csodával se hat Jézusra, hisz Jézus több, mintsem a Sátán bármivel is kísérthetné. Nem Jézusért történnek, illetve nem Jézusért engedtetnek meg a kísértések, hanem azért, hogy a Sátán kiábránduljon önmagából! Ez az egész kísértési sorozat titka! *Ez, hogy a Sátánnak nincs érdemleges ereje se kísérteni, se érdemleges csodája, megszerezni az embert!* Jézus a Sátán csodájára nem felel csodával, nem kel versenyre, azaz nem ereszkedik le a templom tetejéről, hanem – s itt csillan elő először isteni ereje – oda kényszeríti a kísértőt, hogy ő – amint felhozta – akként vigye le... S a Sátán viszi az Urat, újra viszi és egy magas hegy tetejére helyezi – megkísérteni... De azzal se hat... Betel a mérték s az Ur elutasítja a Sátánt: Távozz tőlem Sátán... S a kísértő megy... Megverten, csalódva varázsa, lénye, dicsősége és pompája, a világ gazdagságának erejében... Megy, mert azon, akinek lelke van – nem uralodik többé a test, a világ, a kísértés...

* * *

Még valamit kell itt meglátni: hogy a Sátánnak is van csodákat tévő ereje. Felragadja Jézust! Ne gondolják hát korunk spiritisztái, hogy ama levitációk, melyeket szeánszaikon tapasztalnak, mikor egyes tárgyak a levegőbe emelkednek, vagy maga a médium emelkedik fel, hogy azok nem lehetnek a Sátán művei, Sőt! – azok! Mert *az angyalok nem ezzel a „technikával” munkálkodnak...*

S azt se higgyék, hogy a Sátán nem akar jót – cselből... Sőt, kenyeret akar a kövekből is, de – majd ha a világ vége felé megadja, illetve megígéri, az Antikrisztus által – *nem lesz benne köszönet...*

Kincset is ígér, sőt kincset is ad, de nem ingyen. Ára van az ő gazdagságának: a hódolat... ha leborulva imádsz engem... *Mert csak így, csak ilyenre ad a Sátán pénzt, ilyenre, ami mulatság, tivornya, bűn: hódolat; az érzékiség, hiúság és önzés bálványainak...* Erre ad, de jótékonságra, nemes célokra nem... De Istennek sem kéne tőle, vagy általa...

* * *

Ennek a kísértésnek, a mi mindennapi életünkben való megismétlődése is mindennapi jelenség. Az élet, a világ, a barát, a barátnő, az ideál, a főnök, az alárendelt és mindenki mindenkor elég alkalmat adnak arra, hogy hiúságunkat „kiváltsák”... S mi – hiún és vakon – szükségtelen versenyekbe, felesleges küzdelmekbe bocsátkozunk, hogy „megdicsőüljünk”... S átküzdünk egy életet hiábavalóságokért és mulandóságokért, s mire a sírhoz érünk, azt látjuk, hiába éltünk... S ahelyett, hogy örökkévalókat szereztünk volna, csak hiúbbak és önhittebbek, vagy falánkabbak és ingyencebbek lettünk... *Mily kárbaveszett, mily kárhozott élet...*

De ezzel a kísértéssel szemben is meg van a mennyei recept. Amíg a testiség és önzés kísértéseivel szemben az a recept, hogy mindenki a mások kihasználása nélkül, önerejéből éljen legalább, – ha már nem tud a mások előnyére élni, – addig a hiúsággal szemben az a recept, hogy a mások lekisebbitése, legyőzése, elmellőzése árán ne igyekezzünk felülkerekedni. Mert akit nem önfajsúlya emel fel, hanem törtető hiúsága, azt az ördög viszi, az ördög emeli a templom teteje felé, hogy annál magasabbról zuhanjon le a kárhozat mélységébe...

Az isteni élet nem a kifelé, hanem a befelé való emelkedés, a lélek szárnyalása! Csak annyi kincset szerezhethetünk, amennyit a lelkünkbe ültettünk el. Mert örök törvény, hogy *amint senki sem hozott semmit a világra a maga egyéniségén kívül, úgy semmit sem visz el, csak a maga egyéniségét...*

Vigyázzunk, mert ahol a kísértő nem győz az érzékiséggel, ott a hiúsággal kísért, s ennek a szörnyű erőnek csak egy áll ellen, az alázat. Az az alázat, mely nem önmaga előnyeit és más hátrányait méri össze, hanem inkább a mások előnyeit és önmaga hátrányait... Aki nem a mások szálkáját, hanem a maga gerendáját nézi, látja és igyekszik eltávolítani... Az az alázat, mely másokat ment és önmagát vádolja... amely inkább szolgálni, mint uralkodni kíván... Ezek a hiúság kísértésének ellenállni tudó igazi alázat tünetei!

Távozz tőlem Sátán...

„8. Ismét fölívá Öt az ördög egy nagyon magas hegyre és megmutatá neki a *világ minden országát és dicsőségét*, 9. és mondá neki: Ezeket mind neked adom, ha *leborulva imádsz engem*. 10. Akkor mondá neki Jézus: Távozz tőlem Sátán, mert írva vagyon: „A te Uradat Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!” – „S elvégezvén minden kísértését az ördög, eltávozik tőle egy időre” – teszi hozzá Szent Lukács ev. IV. 13.

Itt már nem kérdi, hogy Istenfia vagy-e? mert úgy látja, nincs emberfeletti ereje, nem ereszkedett le a templom tetejéről... Ácsfíának látja, akit majd a világ gazdagságával, hatalmával és pompájával, a maga hűbéresévé tehet.

Íme, a világ fejedelme, saját fejedelemségét kínálja fel az Úrnak; a világot... Azt a világot, melyre azt mondja Szent János apostol, hogy: „Csak a világot ne szeressétek, *se azokat, amik a világban vannak, mert aki a világot szereti, abban nincs meg az Atya iránti szeretet.*” Minő ellentmondás. *Egyik a világgal csábít, a másik a világtól óv...* Óv, mert tudja, hogy aki a világot megszerette, vagy aki a világ gazdagságát bírja, az könnyen rabulesik az érzékiség és hiúság minden változatának... Hiszen könnyebb szegényen, mint gazdagon „jólkeresve” üdvözülni, könnyebb szegényen ellenállni, mint gazdagon... Mit ér hát egész Világot megnyerned, mondja az Úr, ha lelked kárát vallja: ha rabul esik a világnak, a testiség és hiúság bűnének...

A balga a világ után fut, egy életet áldoz fel érte... A bölcs elkerüli azt, mert tudja, hogy a lélek veszélye rejlik a mélyén.

De az Úr elutasítja a kísértőt: Távozz tőlem Sátán, mert írva vagyon: A te Uradat és Istenedet imádd és csak neki szolgálj!

A te uradat és ne idegen isteneket! *Kik, mik ezek az idegen istenek?* Kik imádják azokat?

Ha csak a pogány bálványokat döntöd le, azzal még nem döntötted le a pogány eszményeket, az idegen isteneket, mert *ha romba dőlnek is alakban, de tovább élnek eszmében!* Érzékiségben, hiúságban, önzésben. Mert ezek a pogány istenek természetei! Éros és Logosz. Testiség és Lelkiség vívja harcát s míg az idegen isteneknek helyet adsz szívedben, addig az igazi, a te urad nem közelít feléd... Nem! mert két urnak nem lehet szolgálni...

S idegen isteneknek szolgál mind, aki az isteni törvények elé helyezi a világ mulandó törvényeit, a lélek elé a testi törvényeket; igazság elé az érdekeltséget, méltányosság elé az önzést, Krisztus elé a Sátánt.

A kat. egyház keresztelekor ezt a kijelentést követeli: Ellene mondunk a Sátánnak, annak minden fényének, pompájának és gazdagságának. – Miért? Mert ezek a lélekmegejtő veszélyek. Mert aki ezeknek nem mond ellent, aki ezeket életcélul tűzi, vagy fogadja maga elé, a kárhozat felé halad, a *kísértő nyomaiban jár... idegen eszmékkal, idegen istenek befolyásával fertőzi meg lelkét...*

A Sátán kiadta erejét, mindent felkínált és megveretett... Nincs több fegyvere már... *Akit ezekkel nem sebezhet, mással nem sebezheti a lelket...* Mert a lelket csak ezek ronthatják meg, az idegen eszmék, a hamis, vagy téves világnézeti ideák, *az idegen istenek...*

Távozz tőlem Sátán... Mert nem kapni, hanem adni vagyunk! Nem aratni, hanem vetni küldöttünk! Adni, mert amint mérsz lent, úgy mérnek neked fent... Adj, mert nem győzol annyit adni, amennyit Isten után ne pótolna...

S ha magadat adod másokért, Isten is önmagát adja teérted, hogy benned s általad is élve éljen. Nem kapni, hanem adni, sőt ráfizetni... Szolgálni és ráfizetni... S akkor, ha elutasítod a Sátán minden kísértését, angyalok jönnek, hogy szolgáljanak néked... Mert az ő lelküket is az a szent vágy tölti be, hogy szolgáljanak, segítsenek, ráfizessenek ott, ahol már nem idegen isteneknek szolgál a lélek.

Nem azt kívánják, hogy nekik szolgálj, hanem azt, hogy ők szolgáljanak neked. Mert az öröktörvény az, hogy a nagyobb szolgáljon a kisebbnek s nem a kisebb a nagyobbaknak, mint e világon van. S a te dolgod, hogy kitermelve magadban az isteni természetet, azt nézd, hogy legyenek kisebbjeid, kisebb, gyámoltalanabb testvéreid, akiknek szolgálj, akiken segíts, mert

az égi kegyelem egyetlen tandíja, egyetlen bére, az áldozni tudó szeretet!!! Semmi mással – külsőséggel vagy ajakimákkal – nem juthatsz be oda! Azoknak szolgálj, akiknek te tudsz segíteni, mert a sors melléd rakta, munkapadod mellé tette, szomszédoddá, barátoddá, vagy ellenségeddé; azoknak, akik rád szorultak, akiknél többet tudsz, akiknél módosabb vagy, *mert nemcsak a gazdagok és rangosak, hanem mindenki tartozik mindazoknak, akik náluk szegényebbek, rászorultabbak, tehetetlenebbek...* Nem a gazdag gazdag csak, hanem mindenki, te is, aki másnál gazdagabb vagy... S mindenki rangos, te is, amellet, akinél rangosabb vagy... Nemcsak a felsőbb tízezer, hanem te is, a felső milliók, a felső tízmilliók, százmilliók, mind-mind *gazdagok és rangosak vagytok azokkal szemben, akik nálatok szegényebbek és kisebbek...*

Adni, adni, hogy a kapni szerető állati természetünket, adni kívánó isteni természetre nemesítsük át. Erre adatott az élet, erre, hogy ezt nemesítsük, ezt locsolgassuk az örökélet vizével, hogy lassan-lassan beérjünk, megérjünk az Isten aratására...

* * *

Legyetek tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok is tökéletes... mondja az Úr Jézus... Legyetek olyanok, mint az istenek, és szolgáljátok ki magatokat, mondja egy régi görög mondás.

Mily nagy távlat van e két mondás között. Egyik önmaga kiszolgálására utal, a másik olyanná akar tenni, mint az Isten, aki mindenkinek szolgál... mindenkit segít... mindenkit ment... véd... szeret...

S ez az isteni élet – a mennyország – küszöbe, hogy nem a kísértő kínálta világi, hanem az istenadta mennyei eszmék szerint igazodjunk és gyarapodjunk... Nem a világ, hanem a lélek gazdagsága szerint... Mert *a tökéletesülés útja, a magunk elfelejtése és a mások keresztyének a meglátása...*

Ezzel szemben, aki csak a maga keresztyét akarja könnyíteni, aki magának akarja a világ kincsét, jobblétét, bőségét, az már is elfogadta a Sátántól kínált világi gazdagságot, hogy aztán – *beleszeretve a világ fényébe, pompájába és gazdagságába – leborulva imádja őt...*

Az Úr semmitől se óvja talán annyira a lelkeket, mint a világ szeretetétől, a gazdagságától... A Sátán a kövekből kenyereket akar, azaz bőséget... A világ gazdagságával ámít és csal... S az Ur szükségre tanít, ne legyen se aranyad, se ezüstöd, se két botod... Szegénységre int, mert boldogok a lelki szegények... Könnyebb a tevének a kiskapun átjutni, mint a gazdagnak Isten országába...

A gazdagság ott... a szegénység itt... Miért? Mert a gazdagság és jólét könnyebben teszi testivé, ingyencé, falánkká, hiúvá, és a szegények keresztyét látni se akaró irgalmatlanná, mint a szegénység...

Nagy titkok, nagy lélektani problémák szimbólikus és valóságos története az Ur megkísértése... Világrengető eszmék harca folyt le itt, az Ur és a Sátán között... *S ez a harc még egyre folyik az emberiség szívében... az életcélok mezején... az ideák, az állameszmék világában...* S az Ember, a kultúr ember még mindig nem látja, hogy nemcsak kenyérrel él az ember, sőt... Nem látja, mert még mindig nem értette át – minden kultúrája dacára sem, – hogy: *A szellem az, ami megelevenít, a test nem használ semmit*, mondta az Ur.

Nem látja és leborul hajlong, feláldozza meggyőződését, önerejét, idejét, életéveit, hogy a kísértő által elé tárt gazdagságokat: a rangot, a pénzt, az érzékiséget, ezeket az idegen isteneket szolgálhassa... S eszébe se jut, vagy nincs ereje kimondani, hogy: Távozz tőlem Sátán, mert nem vagy bölcs az Isten dolgaiban, hanem csak az emberekéiben...

S elmúlnak az évek, lezajlik az élet és ő, – az ember, – ott áll a Halál ölelő karjai előtt – *üres lélekkel gazdagsága között...*

Objektíve nézve nincs szegénység. A szentek nincstelenek voltak s mégse voltak szegények, illetve nem érezték annak magukat s megvoltak elégedve. Ezzel szemben a világhódító zsarnokok, noha mindenük megvolt, mégis telhetetlenségük folytán, szegények voltak s többre vágytak, többet kívántak s itt, ezen a többet kívánó lelakiségen múlik és dül el a szegénység és gazdagság subjektív egyensúlya.

Ma is vannak olyan lelkek, akik létminimumon aluli életvonalon élnek s mégis megelégedettek, pedig se ruhájuk, se lakásuk, se ételük, se italuk, a kultúréletet pedig nem is ismerik. Gazdagnak, boldogoknak tartanak bennünket, akik a biztos állásokban ülve – szerintük! – bőségben, jólétben élünk, szórakozunk, mulatunk.

S vannak olyanok közöttünk, akik szegénynek állítják és érzik magukat, mert – dacára, hogy a mindennapi jobban ki van nekik, mint ama létminimumon aluliaknak, – *többre vágnak*. Többet, sokat, mindent akartak s elégedetlenek, mert *alapegyéniségük a telhetetlenség*, a lelakiség hiányából folyó mindig többet akaró *örök megelégedetlenség*.

S ez a lelakiség ugyanilyen szegénynek és megelégedetlennek érezteti a világ legnagyobbjait is, ha mindenük megvan, akkor is.

Hol kezdődik hát a szegénység és hol a gazdagság? A lelakiségnél! Ahol az örök telhetetlenség az úr, ott bármennyi legyen, többet kívánnak, többet akarnak s életük a bűnös gyűjtés, vagyonosodni akarás, a világ gazdagsága, a több kenyér utáni vágyban telik el. Ezek akik örökké szerezni, kapni s nem adni akarnak. Eltévedt, Isten útjairól letévedt emberek!

De ahol Krisztus Urunk lelke él, ott a kevés is elég s nem kapni, hanem inkább adni akarnak. Nincs hát szegénység, se gazdagság, hanem inkább csak lelakiség s ha ez nincs akkor hiába lesznek a kövekből kenyerek... s hiába lesz miénk a világ minden gazdagsága, nem lesz elég mert telhetetlen a lélek.

S angyalok jövének...

„11. Akkor elhagyá őt az ördög és íme, angyalok jövének és szolgálnak néki.”

A Sátán azt kívánta, hogy az Úr szolgáljon, hódoljon néki. S íme most, ellenkező történik; égi angyalok szolgálnak az Úrnak...

Ez az örök törvény! *Aki elutasítja a Sátánt, annak ma is angyalok jönnek a segítségére!* De csak annak! S nem annak, aki két úrnak akar szolgálni... aki se hideg, se meleg... Mert mindenkit ott hagy az ördög, aki nem látszik jó prédának, aki nem hallgat rá...

Elmegy a Sátán és angyalok lépnek helyére... Eltűnik a bűn és erények virágai nyílnak...

Angyalok – nem szellemek! – hanem Isten képmásai, akik nem jelekkel, hanem belső megvilágítással vezetnek el ott, ahol már önlábon nehezen mehetnénk... Akik csak akkor kapcsolódnak velünk *ha már állást foglaltuk a Sátán csábjaival – a világgal szemben*. Mert az angyalok nem segítenek a világiakban! Nem segítenek se a testiség, se a hiúság, se az önzés kielégítésében.

Mindennek meg van a maga ára. A pokolnak is: a világ és a test örömei... A mennynek is: az élet keresztfjei... Az angyaloknak is: a kísértő elutasítása.

III.

Töredékek – tartozékok.

A mai ember a kenyér és kultúra imádás áldozata! Műveltsége is értéktelen, hiszen nagyveszély idején mi hasznát sem veszi és örvengve menekül a haláltól is, a nyomortól is...

Műveltnek hiszi magát, de azt sem tudja, hogy honnan ered, mi okból s mi célból él a földön, mi az Isten vele szemben való követelménye? Semmit sem tud a nagy kérdésekből, de mindent az értéktelen kis dolgokról...

Művelődésének forrásai: regény, színház, mozi, rádió, oly értéktelenek az igazi és örökértékek szögéből nézve ezt a mai műveltséget, hogy szóba sem jöhetnek az igazi tudás és bölcsesség értékelése mellett.

Gépkultúrája, sportja pedig inkább részvétre, mint értékelésre indítja a mélyebben látó és érző emberek lelkét. S ezek kérdik, hogy: Jézus miért nem volt feltaláló?... Miért nem adott korának valami mást is, mint csak erkölcs tanítást?

Kérdem: Mire ment az ember, hogy ma gépek s gyárak dolgoznak? Arra, hogy nyíl helyett ágyúval írtják egymást? Vagy hogy a szomszédos országok helyett a szomszédos földrészek állnak harcban? Vagy, hogy ló helyett repülővel támadnak egymásra? Vagy, hogy kard helyett bombával darabolják szét egymást? Mi a különbség? A forma, de a lényeg ugyanaz maradt: harc és világnézeti küzdelem...

S az ember mivel sem lett boldogabb a sok feltalálás dacára sem! Sem kultúrája, sem tudománya nem tette boldoggá az embert, de akik Jézus szent lelkét örökölték, akik nem a világ – külső körülményektől függő – békéjét örökölték, hanem a lélek bensőségességéből eredő krisztusi békéjét bírják, azok elérték a boldog élet előcsarnokát, a megelégedettséget.

Ezt látta Jézus s ezért nem kifelé, hanem befelé irányította a boldoggá lenni akaró lélek útját, mert a boldogság útja nem a kenyér és kultúra, hanem a lelkiség.

* * *

Amíg a megkísértés azt mutatja meg, milyen bűnöktől kell szabadulni, addig az Ur Hegyibeszéde azt világítja meg, hogy mely erényeket kell magunkévá tennünk. Egyik azt mutatja, mint kell elszakadni a Sától, a másik azt, hogyan kell, hogyan lehet kapcsolódni az Urral. A megkísértés és a Hegyibeszéd egymást kiegészítő két részlete az evangéliumoknak. Egyik a bűntan, másik az erénytan törvénytára.

Ez a három nagy, illetve alaphű, amit a megkísértésben látunk a Hegyibeszéddel összehasonlítva a következő színpetet mutatja:

Érzékiségtől tiszta életig, hiúságtól alázatig, az önző bírvágytól az áldozathozatalig kell megtenni azt az utat, amely az égbe vezet... Nehéz, nagy út, de lassan, az Ur Jézus Krisztus nagy kegyelmével megtehető. S ha mégis el-elbukunk, ha bűneinkkel nem bírnunk, van egy megoldás: a bűnbánattartás! Tartsatok bűnbánatot, mondja az Ur, mert ez kell ahhoz, hogy, amit nem tudtunk legyőzni, azt megbocsássa az Ur.

Ugyanis – 1. vannak bűnök, amelyeket már nem tudunk elkövetni, erkölcsiségünkön alulvalók. – 2. Viszont vannak bűnök, amelyekkel már és még küzdünk, nem tudjuk kiirtani magunkból, de már harcban állunk velük. – 3. Vannak bűnök, amelyeket pedig még nem

tartunk bűnnek és mintegy élvezve, könnyen, bűnbánat nélkül követjük el, sőt tiltakozva az ellen, hogy azt bűnnek minősítse valaki. Ezek a bűnök erkölcsiségünk felett állók, mint pl. állatok ölése, gúnyos viccelődés, világi szórakozások keresése, stb.

Másként vázolva, ugyanezt látjuk az erényeknél is. 1. Vannak erények, amelyeket még nem tudunk gyakorolni. 2. Vannak, amelyek elsajátításáért most küzdünk, most imádkozunk. 3. Vannak erények, amelyek már természetünkkel lettek és mintegy ösztönösen éljük.

Így osztályozva: paráznaság, érzékiség, tisztaság, – vagy hiúsági önértet, alázat, – önzés, takarékoság, áldozatosság között leng a bűnös ember lelke. Vannak itt meghaladott és vannak el nem ért területek...

Ezek a mi lelkünk harcterei, amelyen előbb, vagy utóbb, de diadalt kell aratni... S ha mégis nem menne, akkor jön a Sors kemény keze, és különféle, de mindig helyénvaló lélekidomító ostorcsapásokkal épp oda sujt, ahol a legerősebben burjánzik még a bűn bennünk...

* * *

Az Úr megkísértését minden léleknek át kell élnie, ha bármilyen formában is, ha üdvözülni, egy felsőbb életbe jutni akar. Ez a kísértés, ami e világtól való elszakadásunknak örök és nemes mintája, illetve iskolája. Aki a maga lelkiügyét komolyan veszi, annak ezt a szent, költőien nemes és misztikusan mély históriát nagyon mélyen át kell gondolnia, mert amíg a bűn útunkban áll, addig nem találhatunk arra a keskeny útra, amely az örökéletbe vezet...

* * *

Záradéku meg kell említenem, hogy ma, mikor jelen világkorszaknak utolsó évtizedeit éli az emberiség, ezek a kísértések, a testiség, hiúság, az önzés, általánosak lesznek, s aki elbukik bennük, lemarad e tisztuló világ színteréről...

A megváltáshoz kettő kell. Egyik az Isten kegyelme, a másik az én javulni, tökéletesedni törekvő akarásomból folyó életmód. Itt a hangsúly: életmód és életcél! Ha csak úgy élek, mint a modern, illetve keresztény pogányok milliói – önzőn, hiúan és buján, – épp úgy nem részesülök az Isten kegyelmében, mint az, aki gyógyulni szeretne ugyan, de nem követi az orvos gyógytanácsait.

Korunk, a XX. század, az utolsó idők százada. Nem mulik el a világ, csak lezárnak egy kozmikus korszakot az égiek és aki ezen – most záruló – korszak alatt nem végezte el megtérési feladatait, – elkárhozott... E feladatok eme három fő tétel körül forognak: *elszakadtunk-e az érzékiség, hiúság, önzés ördögeitől, vagy rabjai maradtunk-e még?! Mert aki még ennyit sem ért el, hogy az „alpbűnöktől” szabaduljon, az még csak nem is képes az „alaperények” gyakorlására.*

Kell egy kis eledel, de ne a falánkság és ingyencség jellemezze. Kell egy kis rendszeretet, de ne a hiúság ösztökélje! Kell egy kis önzés, de ne a mások érdekei, előnyei árán...

Kell a kenyér, de nem minden a kenyér. Mert nem abban van az élet boldogsága, hanem a lélekben. Amint a növénynek is kell a gyökérzet, úgy az embernek is az eledel, tudják ezt az égiek s ki is utalják azoknak, akik tőlük kérnek és várják, de meg ne elégedjünk a kenyérrel, a testiekkel, a világiakkal, mert – nem csak kenyérrel él az ember... Nem azt mondja az Ur, hogy nem kell kenyér, hanem azt, hogy „nemcsak kenyérrel él az ember...”

El ne sülyedjünk a testiségbe, mert belepusztul, oly arányban pusztul vele a lélek, amely arányban testiestül, érzékiesül: falánk, ingyenc, buja lesz a lélek... Az üdvözüléshez lelkiesség kell s ennek egy akadályja van csak a testiség, a csak kenyeret kívánó, a csak érzékileg élő testiség...

Örök példa, a lélek legmélyébe nyúló isteni színjáték az Ur megkísértetése, csak bele kell merülni ennek a megkísértetésnek a morális mélységeibe. Isten és a Sátán, a lélek és a test, erény és bűn, igazság és tévedés (hamisság) világnézetei küzdenek itt... S jaj annak most, a már folyó világpusztulás alatt, aki nem győz önmaga felett, aki nem viszi diadalra lelkét...

* * *

Isten léte nyilvánvaló! Lénye örök vita, de egyben a legszebb vita, amit az emberi szellem valaha is meg-megvilágított.

S ha van Isten, nyilvánvaló, hogy látnia, tudnia kell erről a most folyó világégésről, mely mint az utolsó ítélet előjátéka, dübörög, morajlik „föld alatt és föld felett”... Nemcsak az emberek, hanem az elemek, az angyalok és ördögök harca – világnézeti küzdelmek kora – ez... S ha látja Isten, miért nem lép közbe? *Mert így van jól, ahogy van!* A takarítás előfeltétele a jövő tisztaságának... Isten leszedi az éretteket, s tűzre veti a férgesét... Rajtunk áll, hogy hova jussunk. Annyi azonban bizonyos, hogyha érni akarunk első követelmény a sátáni kísértések legyőzése... Ezt példázza az Ur... Nem az Ur egyéni mivoltáért lett ez megírva, hanem az emberiség felrázásáért! Azért, hogy kiábrándítsunk a kenyér és gazdagság mániájából s megszabadítsunk a hiuság ördögétől, mely annyira gyötri a lelkeket.

A vég danája hallik. Az utolsó idők szele fúj. Akik nemcsak a teológiai, hanem korunk – az utolsó évszázadok – misztikus irodalmát is ismerik, – csodálattal állnak meg a korunkra vonatkozó prófécia, világos és találó volta előtt. Az isteni kijelentések egész sorozatát kaptuk szentéletű papok és apácák által s mégis, mintha csak a Sátán vezetné még a hivatottakat is, a világ mit sem tud, mit sem akar tudni ezekről a kijelentésekről... Pedig:

Az Antikrisztus ideje eljött
Távoli harcok mennydörgései,
Vad káromlások, istentagadás,
Nyomor és inség növekvő zaja
Jelzi közelgő diadalait, –

Ma alig van igazán éhezõ ember, ellenben mind éhesnek érzi magát – testileg... Lelkileg pedig jóllakottnak, beteltnek, holott lelke nélkülözi éppen az isteni falatokat... De nem érzi, mert azt sem tudja, nem is hiszi, hogy van-e lelke? Elrabolta a kultúra a lelkét és lelkiség helyett sportéletet él, imádja a gépet s ünnepli a színészek, írók és bohócok bolondságait... S a szenteket neveti, kicsinyli, többnek hívve és érezve magát azoknál, mert nincs lelke, mely megérezze a nagy lelket, csak teste, mely nem tud betelni a kenyérrel, a hússal, a tortával, a falánkság és ingyencség átkaival...

S ezalatt az ítélet egyre folyik, fokozódik. S a föld egyetlen pontján sem lesznek biztonságban az emberek – mondja a prófécia... Süllyed a hajó, de nem tudják az utasok... Mit sem tudnak, csak mulatnak, s a kapitány, a személyzet alszik...

Szörnyű tragédia! Kik felelnek érte? Mindenki a maga helyén aki csak kenyérért élt... aki csak a testét ápolta... aki csak magát látta élete céljának és központjának... Aki nem élt Isten minden ígéjével, mely az Ő szájából, a Szentírás világosságából árad egyedül!

De a vége ennek a világkorszaknak s ami jön, más lesz! Nem barna, sem vörös, sem zöld, hanem krisztusian fehér! *Ahol nem kapni, de adni, nem uralkodni hanem szolgálni fognak azok, akik Isten fiaivá lettek...* Ahol mindenki tudni fogja, hogy mi a lélek veszélye és mi az üdvözülés előfeltétele. Nem külsőség nem formáság, sem a tudás, hanem az igazsággal és szeretettel való töltekezés, táplálkozás, mert hiszen nemcsak kenyérrel él az ember, hanem Isten minden ígéjével!...

(VÉGE.)

Ima.

„Mikor pedig imádkozni álltok, bocsássátok meg, ha valaki ellen valami panaszotok van, hogy a ti Atyátok is, ki a mennyekben van, megbocsássa nektek bűneiteket.” Szent Márk. XI. 25.

Mi Atyánk! Ki a mennyekben vagy! Szenteltessék meg a Te örökké szent-szent-szent neved!

Jöjjön el hozzánk – szegény és árva bűnösökhöz – és az egész Földre, a Te szent és örök igazságoddal és atyai szeretetteddel teljes országod: a béke és testvériség világa, ahol egymást szeretve s kivált a kisebb, elhagyatottabb testvéreinket támogatva és felkarolva éljünk a Te és nem a világ szokásai és törvényei szerint.

Legyen meg a Te örök javainkat: a mi üdvösségünket és a legszentebb közösséget: a testvériséget munkáló egyedüli – bölcsességgel, igazsággal és jósággal teljes – szent akaratom, úgy itt a földön, mint a mennyekben, és hogy mi ne azt kívánjuk, hogy Te teljesítsd a mi, hanem, hogy mi teljesíthessük a Te szent akaratomat: hogy szeressünk Téged mindenek felett és felebarátainkat úgy, mint önmagunkat.

És a mi mindennapi kenyerünket, úgy a lelki, mint a testi szükségleteinket, a mi éhségünk és szomjúságunk, a mi szükségletünk és a Te szent mértéked szerint, add meg nekünk minden-
napon: a Te mértéked szerint, nehogy a sok, könnyelműségre, a kevés, fukarságra csábítja a lelkünket.

És bocsásd meg nekünk mindazt a sok balgaságot, dőreséget gyarlóságot és gonosztságot, amit mi a Te egyedüli, szent és örök törvényeid és rended ellen akarva, vagy nem akarva vétkeztünk; és légy oly elnézéssel, türelemmel és megbocsátással velünk szemben, mint amilyen elnézéssel, türelemmel, megbocsátással – és a Te szent nevedben való segítőkészséggel – mi vagyunk és mi leszünk mindazokkal szemben, akik bármikor és bármint is vétkeztek mi ellenünk, hogy akként mérj nekünk, amint mi mértünk nekik.

És ne engedj minket, – a mi lelki és testi gyengeségeink, – a gyarlóság, ínyencség, érzékiség, falánkság, torkosság, bujaság, avagy fukarság, kapzsiság, könnyelműség, sem a világ hiúsága, hírneve és csábjai által, – az ördögtől erőnkön felül kísértetni, avagy bármi bűnnek vagy szenvedélynek, önzésnek vagy hiúságnak rabul esni, hanem adj erőt, hogy ellene mondjunk a sátán minden fényének, pompájának, hatalmának és gazdagságának Teérted.

Hanem szabadíts meg minket a Te atyai nagy szereteted és könyörületességed által, ama ezerféle lelki és testi bajtól, veszélytől, gyengeségtől, betegségtől, békétlenségtől, kártól és a háború és járvány minden borzalmaitól, ellenségeink és a sátán hatalmából, s mindattól, amelyek által a mi Hozzád való gyermeki szeretetünk, és Benned való hitünk és bizalmunk megzavartatnék vagy meggyengítenék.

Adj azonban lelket a Te szent lelkedből, bölcsességet a Te tiszta égi bölcsességedből, jóságos szívet a Te irgalmas jóságodból hogy méltók és képesek lehessünk a mi reánk szorult összes teremtményeidnek, – embereknek és állatoknak! – a Te bölcs terved és szent akaratom szerinti, – hittel és szeretettel teljes, – testvéri szolgálatára, a mi imádott Urunk és Istenünk a Jézus Krisztus kegyelme által. Ámen.